Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 146 (1896) ♦ Субота, 1 серпня 1998 року ♦ Ціна договірна

ХЛІБ

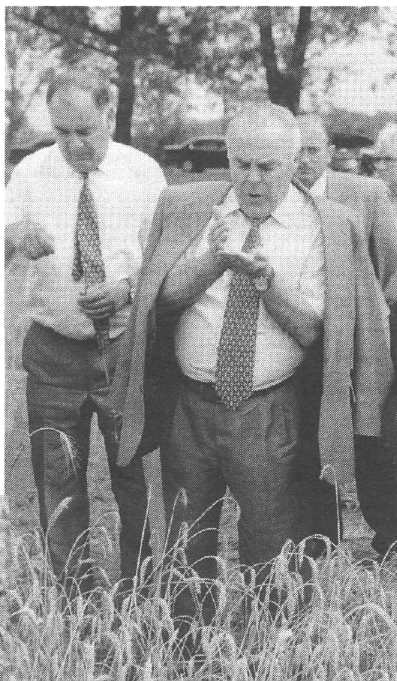

Його їсть все, що живе. Іншого такого продукту немає

Той, хто перший знайшов зворушливу метафору «пшеничне море», напевне, мав не тільки поетичну натуру, а й був родом з Черкащини. 300 тисяч гектарів озимого клину визріло нині на ланах області. Бог послав людям на жнива гарну погоду, і там, де пшениця ще не скошена, а стоїть «золотою стіною», вона справді нагадує море, і не видно йому під тремтливим сонцем ні кінця, ні краю.

Свою першу офіційну поїздку по Україні Олександр Ткаченко як Голова Верховної Ради здійснив до Городищенського виборчого округу, до якого входять ще Корсунь-Шевченківський, Лисянський та Шполянський райони, до своїх виборців, які віддали йому свій голос і, як сказав сам Олександр Ткаченко, він не міг не використати першу нагоду, щоб заплатити добром за добро, подякувати людям за високе довір'я.

(Закінчення на 2-й стор.).

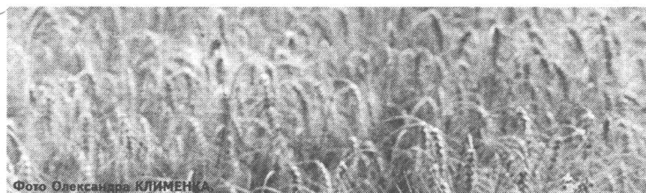

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Україна — Росія: що заважає взаємовигідному співробітництву?

8

Урок цивілізованості

11

Про майстра, який вважає, що народився вдруге

13

Врожай-98

Торішній колос був дорідніший

За даними МінАПК, ранні зернові і зернобобові скошені на площі 6,9 млн. га. Це 66% від майже 10,5 млн. га, запланованих до покосу. Намолочено 15,4 млн. тонн збіжжя за середньої врожайності 24,2 центнера з гектара. Торік кожний гектар давав у середньому 28,3 центнера.

Озимий клин уродив щедріше. Тут беруть по 27,8 центнера пшениці з гектара, а в засіках її вже 10,9 млн. тонн. Щоправда, нинішні озимі дивіденди також програють урожаю-97. Минулого сезону хлібороби мали по 29,6 ц/га.

І У ВІДПУСТЦІ ВСІ ДУМКИ ПРО РОБОТУ

Перебуваючи на відпочинку в Криму, Президент України Леонід Кучма обговорив по телефону з Президентом РФ Борисом Єльциним ті питання україно-російських відносин, які вже ніяк не мають зволікатися. Нагадаємо, що особисту зустріч керівників усе літо відкладали з місяця на місяць. Як повідомляє прес-служба адміністрації Президента, глави держав обмінялися думками про економічну ситуацію в Україні й Росії, про антикризові заходи, здійснювані урядами. Президенти обговорили перебіг підготовки до україно-російських консультацій, які все-таки плановано провести 18—19 вересня у Харкові. І навіть можливість контактів на найвищому рівні найближчим часом.

ПАРАДУ НЕ БУДЕ

Військово-морський парад з нагоди Дня ВМС України в Севастополі не проводитимуть, бо це потребує великих коштів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Святкування обмежиться показовими виступами з рукопашного бою, греко-римської боротьби, дзюдо, боксу, стрибками парашутистів з гелікоптера, складним пілотуванням літака Як-52, музичною композицією «Козацькому роду нема переводу», які відбудуться сьогодні на стадіоні Севастопольського військово-морського інституту. Кораблі й військові частини відчинять двері для цивільних відвідувачів. Увечері в центрі міста відбудеться концерт зірок української естради і флотських музичних колективів. Завершиться свято феєрверком.

Заручники грошової розбірки

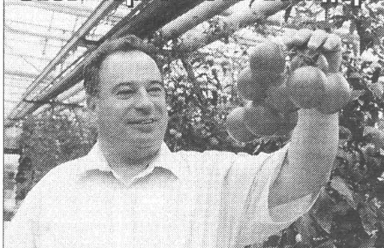
Призначений на 30 липня суд над українськими моряками із затриманого в Нігерії судна «Дубай Валор» знову перенесено. Посол України в Єгипті, глава дипломатичної місії на переговорах щодо звільнення наших моряків Іван Кулеба сподівається, що нігерійський суд ухвалить рішення про звільнення решти 4 членів екіпажу. За словами дипломата, в останній бесіді з капітаном вони обговорили його дії під час процесу.

(Продовження на 10-й стор.).

Був би газ, труба знайдеться

30% кримчан не одержують газу або їм надходить тільки скраплений газ. Забезпечити природним «голубим вогником» мешканців східного Криму дасть можливість газопровід «Джанкой — Феодосія — Керч», будівництво якого стартує наступного тижня.

Знов червоніють помідори

Пригадуєте анекдот з радянських часів? Поїхав голова колгоспу в Америку, запросив його в гості тамтешній фермер, а наш співвітчизник цікавиться: «А коли у вас з'являються у продажу перші полуниці?» — «О сьомій годині ранку. Коли відкривають двері всі магазини».

Дожилися і ми до того, що в нас «дозрівають» усі фрукти й овочі щоранку. Коли починають працювати магазини й ринки. Будь-якої пори року. І приємно, що знаходимо там продукцію, окрім привезеної з Греції чи Іспанії, і нашу, українську. Скажімо, з тієї ж поліської Свердловки, що на Чернігівщині, де наливаються соком помідори (та й інші овочі!) цілорічно.

Матеріал про колективну селянську спілку «Авангард» і її керівника Олександра Боровика читайте на 6-й сторінці.

На знімку: Олександр Боровик задоволений урожаєм.

Фото Валерія ІНЮТІНА.

❍ **Сім початкових шкіл закриють у Криму в новому навчальному році у зв'язку зі зменшенням кількості першокласників.**

❍ **Без електропостачання залишаються 13 населених пунктів Чернігівської та чотири — Київської областей, що потерпіли від злив.**

❍ **Забруднення річок Уж, Норин і Жерив може погіршити якість питної води на Київському водозаборі.**

P.S.

(Початок на 1-й стор.).

На святу-пресвяту українську пору року — жнива

Мабуть, є в цьому якийсь «знак», бо коли можна підрахувати на долоні, скільки зернин в одному пшеничному колоску, то не піддаються рахунку проблеми, які стоять сьогодні перед агропромисловим комплексом, селянами і які з суворою правдою висвітлюють жнива.

А правда ця полягає в тому, що колишня «житниця Європи» Україна, яка має всі шанси називатися так і далі, поставлена на коліна. Підняти село, відродити сільське господарство, визначити нові пріоритети агропромислового комплексу — лейтмотив пропозицій, планів, думок, якими ділився Голова Верховної Ради під час зустрічей і нарад з годувальниками країни.

До Миронівського інституту пшениці імені В. Ремесла, сказав Олександр Ткаченко на зустрічі з науковцями інституту, у якій взяли участь також голова Київської облдержадміністрації Анатолій Засуха, голова Черкаської облради Володимир Лук'янець, їдуть всі високі посадові особи України, тільки-но одержать таку посаду: прем'єри, віце-прем'єри, міністри. І це не просто так собі. Із семи мільйонів гектарів, що засівають пшеницею, 30 відсотків займають знамениті миронівські сорти. Селекціонери з усього світу вважали за честь відвідати цей інститут — законодавець усіх зимостійких і високоврожайних сортів пшениці. А що ми маємо сьогодні? Україну заполонили іноземними сортами, які дають спалах врожайності на 2 — 3 роки і все. Дійшло до того, що хліб ми почали приймати п'ятим класом. Коли це було таке в Україні? Зерно п'ятого класу відправляли на комбікорм або згодовували рибам у рибгоспах.

У кращі роки Україна збирала 28 — 30 млн. тонн пшениці, у гіршi — до 24 млн. тонн. Українські хлібороби навчилися прогнозувати урожай. Тепер все це кинуто під ноги, і в першу чергу, насінництво. «Ми зараз вирощуємо не хліб, а солому, не кукурудзу, а бадилля, і я приїхав сюди, щоб підтвердити: ми почнемо безкомпромісну боротьбу за відродження сільського господарства», — сказав Олександр Ткаченко.

Клейковина миронівської пшениці становить 28 — 30 відсотків, нагадав промовець. Крім Австралії, Аргентини та частково Казахстану ніхто більше у світі з ярових посівів такої пшениці не вирощує. Не просто повернутися до старого, а враховуючи нові досягнення сільськогосподарської науки, іти далі. В парламент прийшов не для загострення конфронтації, а щоб виправдати надію людей, бо 7 років конфронтації, що минули, крім горя і страждання, нічого не дали.

— Мені доручено, — сказав Олександр Ткаченко, — виступити з доповіддю на урочистому засіданні з нагоди 7-ої річниці Незалежності України, і я скажу про все наболіле. Ми повинні добитися приросту ВВП 15 — 20% за рахунок сільського господарства вже в наступному році. Якщо одержимо хліба 45 — 48 млн. тонн, одразу позбудемося дефіциту бюджету. Ми тиняємося по світу, щоб знайти копійку. Тим часом 50 — 55 млн. тонн зерна, у тому числі 30 — 35 млн. тонн пшениці — і багато питань було б закрито. Мене іноколи хочуть загнати в кут, — продовжив Олександр Ткаченко, — куди ми це зерно будемо збувати. На що я відповідаю: ми давайте спочатку одержимо такий врожай, а тоді я скажу, куди його подіти. Продавати будемо.

У світі 2 мільярди людей голодують. В Італії, що вважається законодавцем спагеті, немає такої пшениці. Коли народжується теля, господиня випоює корову теплими висівками. Для чого? Щоб підвищити її імунітет. А дитяче харчування? Воно ж не тільки для дітей. Це такий самий продукт і для людей похилого віку, що підтримує їхнє здоров'я. Свого часу було закуплено 700 тонн продукції дитячого харчування, заплачено 73 млн. доларів, і все викинули свиням. У 520 разів перевищувала допустимий рівень вмісту металу. Або таке. Для того, щоб одержати 50 центнерів пшениці з гектара, в Голландії на їхніх грунтах треба вносити добрив у три рази більше, ніж у нас.

...І будуть герої України

Давайте себе поставимо на місце того, хто п'ять місяців не приносить додому зарплату. Де цей смерч узявся? «Дав би Бог, а я вірю, що ми за 2 — 3 роки відродимо село, — сказав Олександр Ткаченко, — коли закладемо у державну програму, не в програму Кабінету міністрів — кабінети міняються, — а в державну, піднаття селекційної науки, накладемо мораторій на податки у сільському господарстві протягом 2 — 3 років, намітимо інші заходи, і село встане».

За що поважають керівника? Не за зачіску чи статуру, а за те, що він господар і турбується про людей. Коли хлібина коштує 60 копійок — це ганьба для України.

Директор інституту Леонід Животков поінформував про останні розробки селекціонерів, які засвідчили прекрасні результати, одержані від нових миронівських сортів озимої і ярої пшениці, ячменю, гороху, ріпака, а також про

ХЛІБ

Його їсть все, що живе. Іншого такого продукту немає

проблеми, які нині стоять перед науковцями, зокрема, відсутність транспорту та бюджетної підтримки для наукових досліджень.

— Понад 600 тисяч гектарів ранніх зернових вже зібрала Київщина, — сказав голова облдержадміністрації Анатолій Засуха, — намолочують з гектара в середньому по 30 центнерів. Левова частка належить миронівським пшеницям, середня урожайність яких 36,1 центнера, а в Богуславському, Таращанському, Рокитнянському, Миронівському, Кагарлицькому районах збирають по 40 центнерів з гектара. Проте хвалитися немає чим, бо сіяли хто що мав, коли раніше категорично заборонялося сіяти зерно третього класу. А про елітне насіння взагалі забули, що є таке.

Фермер Кагарлицького району Іван Коваленко продемонстрував на власному прикладі, як діюча нині система не дає розвиватися продуктивним силам на селі. Він засіяв добірною пшеницею 300 га і виростив прекрасний врожай. А зачувши про приїзд Голови Верховної Ради, прибув спеціально просити допомоги: де подіти зерно? Щоб здати на елеватор чи приймальний пункт, пшеницю треба спочатку провіяти, а віялок у нього нема.

— Людям землі не потрібні нікому, — робить висновок фермер. — А коли Головою Верховної Ради обрали Олександра Ткаченка, у нас з'явилася надія...

У КСП «Дружба» та «Зоря» Голова парламенту оглянув поля кукурудзи та побував на жнивах, розмовляв із жниварями. Комбайнер Юрій Богарчук на своєму «Доні» намолотив вже 800 тонн хліба. Олександр Ткаченко зауважив, що коли б він намолотив 1600 тонн зерна, то мав би Зірку Героя Праці і додав, що зараз разом з Президентом готується рішення про те, щоб встановити найвищу державну нагороду — Герой України.

Голова Верховної Ради запитав комбайнера:

— Скільки років комбайну?

— Двадцять, — відповів Віктор Богарчук.

— Його давно пора списати, — сказав Олександр Ткаченко і додав: відповідальність механізатора не поступається перед відповідальністю глави парламенту. Бо якщо Голову парламенту завжди можуть поправити депутати, то механізатора, коли він допустить брак у роботі, поправляти пізно. Дві професії у світі вважаються первинними: хлібороб і будівельник, решта — похідні від перших.

На Корсунь-Шевченківському хлібоприймальному пункті його директор Володимир Кручено гостро порушив питання про кризу з обіговими коштами. У цьому чи не найбільша вина держави, що запровадила бартерну систему і позбавила село живих грошей. На думку Голови парламенту, приймальні хлібопункти повинні бути повністю державними. Не може бути так, щоб комора у хазяїна йому не належала. Хто придумав приватизувати хлібопункти, той виконує антидержавну місію. Чому Міжнародний валютний фонд ставить вимогу швидше приватизувати хлібопункти? Чому у них голова болить, як ми хліб зберігаємо? «Я прямо спитав про це керівників МВФ, — сказав Олександр Ткаченко. Натомість у нашій економіці треба швидше призупинити експансію іноземної валюти, швидше впроваджувати вексельну систему».

Потрібні стратеги майбутнього, а не реставратори минулого

Зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з членами президії Черкаської обласної ради, головами районних рад області та головами райдержадміністрацій відбулася у конференц-залі Корсунь-Шевченківського комбінату хлібопродуктів.

Голова облради Володимир Лук'янець нагадав про болючі точки у житті та господарстві області: заборгованість у зарплаті становить 45 млн. грн., по виплаті пенсій — майже 100 млн. грн. Виплату пенсій почали тільки за березень. Триває в області спад виробництва. Разом з тим черкащани збирають 740 млн. грн. податків, з яких 500 млн. грн. збирають до державного бюджету на утримання інших регіонів, для збалансованості державної політики, а в результаті область опиняється серед тих, що потребують дотації.

Звертаючись до депутатського активу області Олександр Ткаченко сказав, зокрема, що його крок є відповіддю на те добро, яке зробили йому черкащани і запевнив, що робитиме все для того, аби не було соромно дивитися своїм землякам в очі. Коли на 69-му пленарному засіданні йому випала честь очолити парламент, то це тільки завдяки трудовий біографії. Мусила прийти людина, яка змінить курс не на протистояння гілок влади, яке, крім горя, нічого не дало, а на співпрацю. З приходом нового парламенту народ ще покладає на нього якусь надію, що ми змінимо ситуацію на краще. А змінити її можна тільки єдиним шляхом — через відродження і розвиток АПК. Треба ще раз нагадати старе гасло: буде хліб, то буде пісня. Треба пізно лягати і рано вставати, а лягаючи, питати самого себе: що ти зробив за день.

На органи самоврядування, наголосив він, зараз ляже весь тягар проблем, перед якими опинилася держава. Від кадрів, як відомо, залежить все. Взяти районну ланку — якщо немає співпраці між адміністрацією та радою — ніякого ладу у господарстві і житті людей району не буде. Конфлікти підхоплюють підлеглі і пішло-поїхало. Україні потрібні стратеги майбутнього, а не реставратори минулого.

Зараз для парламенту, уряду немає більш важливого питання, як видати зарплату, пенсію, розрахуватися з боргами і забезпечити кожного громадянина робочим місцем.

Нині багато дискусій ведеться щодо повноважень районних та обласних рад.

Ця вертикаль повинна бути відпрацьована. Не можна допустити, щоб головним конфліктом стали «розборки» комунальної власності. Великого значення набирає справедливий розподіл бюджету між радами. Всі ці питання знайдуть відображення при подальшому вдосконаленні закону про самоврядування. При Верховній Раді буде створено організаційну групу, що координуватиме роботу районних і обласних рад. Широко застосовуватиметься практика обговорення на місцях законів і законопроектів щодо проблем самоврядування, як того вимагає Європейська хартія самоврядування.

Робота рад має систематично висвітлюватися в газеті «Голос України» та журналі «Віче».

Ринкова економіка не може успішно розвиватися без планування її пріоритетних галузей. «Ми повинні змінити ставлення до народу, — наголосив Олександр Ткаченко. — Якщо ми змоделювали цю систему, прокляту Богом, то давайте її міняти».

Виробництво, чи то приватне, чи державне, повинно працювати. Садимо відро картоплі — збираємо 8—10. Сіємо два центнери пшениці — збираємо 40, у 20 разів більше. То чому ми завозимо готовий бензин, а нафтопереробні заводи потужністю 70 млн. тонн нафти завантажені на 15—20 відсотків. Чому ми не завозимо нафту і де наш мазут, бітум, асфальт. Чому ми продаємо тонну азотних добрив за 140 доларів, а на цій тонні можна зібрати 5—7 тонн пшениці і одержати 500—700 доларів?

Якщо ми змінимо цю систему, то більше нам нічого не треба, ми свою місію виконаємо», — закінчив свою зустріч з депутатами-черкащанами Голова Верховної Ради.

Зеленітимуть «Лани» і голубітимуть «Славутичі»

Щоб під час розгляду бюджету на 1999 рік відстоювати необхідність запуску у серійне виробництво вітчизняних зернозбиральних комбайнів «Лан» і «Славутич», Олександр Ткаченко зупинився у селі Кодаки, аби на власні очі переконатися, як вони працюють.

Кинувши погляд на пшеницю, Олександр Ткаченко визначив: центнерів 30 з гектара буде. Так воно виявилося й насправді.

В загінці стояли яскраво-зелений «Лан», блакитний «Славутич», світло-зелений «Дон», жовтий ТС-57 з Голландії. Пояснення давали директор Українського центру з впровадження сільгосптехніки академік Леонід Погорілий та віце-президент концерну «Лан» Олексій Скічко, у випробуваннях брав участь голова Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин Олександр Мороз. Того дня «Лан», наприклад, скосив понад 30 га пшениці, а може довести продуктивність до 70 га. Його вартість — 245 тис. грн.

Україна обмолочує щороку 15—16 млн. га зернових. Збираючи старою технікою, втрачає при цьому десь 10 млн. тонн зерна. Отже, неважко порахувати, які втрати в грошах і що на ці гроші можна купити.

Після ознайомлення з роботою комбайнів, розмови з конструкторами і комбайнером Олександр Ткаченко сказав, що коли прийматимуть бюджет на 1999 рік, він наполягатиме: перших 100 млн. виділити на випуск комбайнів, щоб у 1999-му ми їх мали 1000, а до 2002—2003 рр. забезпечили випуск 5—6 тисяч і таким чином за кілька років закрили б цю проблему, маючи 60—70 тисяч вітчизняних зернозбиральних агрегатів.

— Мій перший службовий вихід на Хрещатик був з Президентом, — розповів Олександр Ткаченко. — Ми вийшли не для того, щоб показати себе людям. Відвідавши після цього Калитнянський комплекс, ми показали цим, що проблеми міста і села нерозривно пов'язані, що надії жителів міста і села єдині: це — краще жити, а вирішувати їх треба у спільній злагодженій співпраці не покладаючи рук.

Лідія ТИТАРЕНКО,
Анатолій КАРАСЕНКО.

На знімках: Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко під час зустрічі з хліборобами.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

А Кирпа-Гнучкошийченкови вже й напоготові

ПЕРШІ ЛАСТІВКИ ПЕРЕДВИБОРНИХ БАТАЛІЙ

НАРОДНІ *депутати В. Чорновіл, В. Коваль, П. Мовчан, Ю. Ключковський, Р. Зварич, Є. Жовтяк, М. Ратушний, Ю. Криворучко, О. Іщенко, В. Червоній, Я. Федорин, С. Стецько, Л. Танюк, І. Осташ звернулися до редакції «Голосу України» з проханням провести журналістське розслідування з приводу звернення організаторів фестивалю «Таврійські ігри» до Президента України з пропозицією «взяти на себе організацію та проведення виборчої кампанії Л. Д. Кучми». Як вважають парламентарії, «організатори вищезгаданого фестивалю відверто провокують Президента до використання службового становища.., а також до розтрати великих бюджетних коштів». На думку народних обранців, такі дії «носять незаконний характер і підставляють нині діючого Президента, що може спричинити до компрометації його імені».*

«Акції, які ми пропонуємо, — пишуть Президентові таврійці, — мають комплексний характер і спрямовані на цілісну аудиторію молоді (вікова категорія від 18 до 35 років) і включають в себе:

— участь Президента в резонансних акціях, що носять всеукраїнський характер (вітальні телеграми, патронаж, особиста присутність на відкриттях, спілкування з молоддю в неформальній обстановці з наступним висвітленням на телебаченні і в пресі)...».

А далі — перелік конкретних пропозицій, зокрема створення ще одного музичного фестивалю «Майбутня Україна», який планово проводити у Львові, а також нового телеканалу та потужного поліграфічного центру. Щодо телеканалу, то таврійці відкрито демонструють свої апетити:

«За основу можна взяти вже існуючий, з хорошим охопленням глядацької аудиторії, канал ICTV або передати вечірнє та нічне мовлення на УТ-1 або УТ-2 під молодіжний канал.

Дуже важливо, щоб загальне керівництво творчою концепцією каналу та реалізацією конкретних ТБ-проектів займалась єдина команда, яка має досвід і знає сьогоднішні інтереси. Наша команда — «Таврійські ігри» — об'єднує понад 60 фахівців, які в змозі розвивати та використовувати ТБ-ефір для формування правильної (**підкреслення В. А.**) громадської думки серед молоді по відношенню до Президента і до майбутніх виборів в цілому».

(Залишаємо на совісті авторів документа стиль викладу думок та незнання законів нашої держави, але все ж відзначимо їхню самовпевненість. Дивно тільки, чому реформатор сучасного УТ З. Кулик досі не звернув увагу на таврійських «телевізійників»? Не можна не позаздрити «батькам» «Таврійських ігор» — виграє чи не виграє Леонід Кучма наступні вибори, а автори звернення до Президента у будь-якому разі матимуть успіх: і потужний видавничий центр, і телеканал...).

РЕАКЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

5 травня поточного року Леонід Кучма направив в уряд коротке послання: «Прошу надати організаторам фестивалю необхідну допомогу» (копії використовуваних нами документів має редакція «Голосу України»).

Отже реакція Президента однозначна: допомогти!

І події розвиваються в кращих традиціях творів Миколи Гоголя чи Михайла Салтикова-Щедріна: уряд направив «бумагу» нижчестоячим інстанціям, ті, в свою чергу, — ще нижче...

Тим часом таврійці теж не сидять склавши руки. Щоправда, тепер їхнє звернення адресоване до міністра культури України Дмитра Остапенка:

«Дирекція фестивалю «Таврійські ігри» пропонує Вам стати співзасновником нового великого проекту —щорічного фестивалю «Майбутнє України» — конкурсу молодих виконавців...

Конкурс-фестиваль «Майбутнє України» має повернути у сучасну музику традиції української самобутньої творчості, адже псевдопопулярна музика, яка заповнила сучасні електронні засоби масової інформації, має значний вплив на молодь, не має в собі нічого від національного коріння і української ідеології...

Потреба у новому конкурсному фестивалі зумовлена ще й тим, що «Червона Рута» проводиться раз на два роки, причому найяскравіші імена втрачають свою самобутність через нав'язування дирекцією спеціально написаних творів, а інші фестивалі не дають серйозного поштовху молодим талантам...».

Як кажуть, уже тепліше. Фестиваль фестивалем, а чому б не спробувати усунути зі шляху конкурентів? Тим паче, що авторитет «Червоної Рути» грунтується на справді національних здобутках пісенної та музичної творчості, а «Таврійських ігор» хіба що на епатажних виступах російських груп, наприклад, «Полиции нравов» тощо.

З ОДНОГО БОКУ, НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ОБМАЛЬ, А З ДРУГОГО...

Дмитро Остапенко доручив своїм заступникам та керівникам управлінь Володимирові Рожку, Леонідові Новохатьку, Богданові Фесюку та Наталії Кулик підготувати відповідний документ, в якому, зокрема, йдеться: «... у зв'язку з корегуванням Державного бюджету на 1998 рік фінансування централізованих заходів суттєво скорочено... Однак в даний час в міністерстві вивчається питання щодо часткового фінансування музичного фестивалю «Майбутня Україна»... Враховуючи вищевикладене, просимо дати відповідне доручення міністерству фінансів та головному управлінню Державного казначейства щодо виділення додаткових лімітів в розмірі 100 тисяч гривень для дольового фінансування зазначеної акції за рахунок коштів мінкультури. Адміністрацію Президента України та заявника письмово проінформовано».

Отже з ініціаторами-таврійцями, які вочевидь перебувають під впливом пануючого в Україні правового нігілізму і надмірних захоплень псевдорозважальними акціями, та їхніми однодумцями з міністерства культури все ясно.

А от як кваліфікувати державне слово Президента, який недвозначно написав: «Прошу надати організаторам фестивалю необхідну допомогу»? Чи досить перефразувати Людовіка XIV і заявити: «Закон — це я!»?

У номер

Пустовойтенко проти марних балачок

Засідання глав урядів країн СНД, яке раніше планували на липень, перенесено на кінець вересня і, як очікують, відбудеться в Ялті. Про це повідомив Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Він вважає, що на черговому засіданні глав урядів країн—учасниць СНД необхідно в першочерговому порядку розглянути питання торгівлі між державами СНД і скорочення товарно-бартерних операцій. «Нема сенсу проводити марні засідання, які відбуваються останнім часом», — додав він, висловивши жаль, що чергову таку зустріч «абсолютно не підготовлено». Вивчають можливість проведення такого засідання 17 вересня, у переддень запланованої на 18—19 вересня зустрічі в Харкові президентів України і Росії.

Європа — добре, але й тут є злітні смуги

Україна і Росія у будь-якому разі — незалежно від того, виграють вони тендер на спільне з німцями і французами будівництво європейського літака чи ні у конкурентній боротьбі з європейським та американським проектами — продовжать роботи щодо створення військово-транспортного літака Ан-70. Як повідомляють у київському КБ ім. О. Антонова, тепер практично завершено попередні випробування і в серпні «сімдесятку» плановано передати на державвипробування. Паралельно з ними триває підготовка до серійного виробництва літака і на київському авіазаводі, і на самарському «Авіакорі» в Росії. Імовірніше за все, у Самарі будуватимуть літаки для потреб російської армії, київський завод забезпечуватиме потреби України. Як повідомляє московський «Інтерфакс», на сьогодні для ВПС Росії необхідно не менш як 150 літаків. Нагадаємо: розроблений українськими авіаконструкторами Ан-70 призначено для транспортування 35 тонн вантажу на відстань до 4 тис. км. Орієнтовна вартість літака — 50 млн. доларів США.

Не вслужив — іди з посади

Після парламентських виборів в Україні змінилися 13 (більш як 50%) голів державних адміністрацій та 46 (близько 29%) районних голів. Майже половину голів адміністрацій було обрано до рад різного рівня. Керівник управління організаційної роботи та кадрової політики адміністрації Президента О. Яковенко в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заявив, що близько 70% керівників із половини, що залишилася, мали б звільнити ще до виборів, адже в тих регіонах справи йшли на спад. Однак кадрові рішення не приймалися через «безпринципний підхід» голів адміністрацій. О. Яковенко визнав, що ряд звільнень пов'язані з діями керівників під час виборів. «Йдеться про цілком ненормальне явище, коли глава адміністрації, перебуваючи в президентській команді, або відмовчується, або закликає до опозиційної боротьби», — сказав він. Відповідаючи на запитання про наступні кадрові зміни серед голів адміністрацій, О. Яковенко наголосив, що «відправним пунктом» для прийняття рішень буде результат роботи за рік.

Борошно доведеться їсти самим

За п'ять місяців Україна експортувала 55,7 тис. тонн борошна — на 18,4 млн. доларів. Обсяг вивезеного хлібного продукту, порівняно з аналогічним торішнім показником, значно зменшився. Підвела Росія. У минулому сільськогосподарському сезоні хлібороби сусідньої держави взяли непоганий урожай пшениці. Тож у січні—травні Російська Федерація закупила лише 6,7 тис. тонн українського борошна, а за аналогічний період 1997 року — 13,3 тис. З 55,8 тис. тонн до 34,4 тис. зменшилися поставки білого продукту і до Туркменистану.

Марина КОВАЛЬЧУК, «Голос України»

Чи стануть банкіри ходячими?

Коментар

З 1 вересня ц. р. пенсіонери, крім тих, що проживають у сільській місцевості, де немає банків, отримуватимуть пенсії в установах банку. Новий порядок запроваджено Указом Президента України від 4 липня 1998 року № 734/98 «Про впорядкування оплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та раціональне використання коштів Пенсійного фонду України».

В указі зазначено, що його видано відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, яким передбачено, що Президент України протягом трьох років після набуття чинності Конституції України має право видавати схвалені Кабінетом міністрів і скріплені підписами Прем'єр-міністра України укази з економічних питань, не врегульованих законами, з одночасним поданням відповідного законопроекту до Верховної Ради України.

Ознайомившись з указом, в мене особисто виникло багато питань як до його змісту, так і до порядку видання.

Насамперед питання, порушені в указі, вже раніше врегульовані законами України «Про пенсійне забезпечення» та «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», які, до речі, прийнято рік тому.

А що стосується економічних питань, на мою думку, пенсії належать до соціальних питань, а не до економічних, економічного характеру указові надають хіба що слова з назви: «.. раціонального використання коштів Пенсійного фонду України».

Тепер — про зміни, які відбудуться у зв'язку з новим порядком виплати пенсій.

Якщо пенсії відтепер виплачуватимуть банки, то відповідно відділення зв'язку цієї функції будуть позбавлені, а це спричинить неминуче скорочення великої кількості працівників зв'язку. Чи банки збираються збільшити штати кур'єрів за рахунок звільнених поштарів, щоб обслуговувати вдома хворих, інвалідів та пенсіонерів, які не мають змоги самостійно отримувати пенсію? Поштарі доставляли гроші не тільки хворим та інвалідам, а й за угодами.

Звичайно, в указі є свої «плюси». Пенсіонер має право вибрати, де йому зручніше відкрити свій рахунок, але люди похилого віку з недовірою ставляться до банків, маючи сумний досвід з трастами.

Ще один момент: якщо хтось матиме залишки грошей на своєму рахунку впродовж місяця, кварталу чи року, то отримуватиме за них дорахування згідно з укладеною з банком угодою. Отака спокуса, та нашим пенсіонерам, тим більше непрацюючим, котрі насилу зводять кінці з кінцями, про нарахування відсотків на залишок суми можна тільки мріяти.

Хто є хто: представляємо голів комітетів ВР

Ліміт помилок наш парламент уже вичерпав

У таких фінансово-кредитних умовах працювати нормально економіка не може

— Кажуть, для того, щоби потрапити в деякі парламентські комітети, скажімо, паливно-енергетичного комплексу і ядерної політики або закордонних справ, була навіть своєрідна черга. Чи багато депутатів виявили бажання працювати в комітеті, яким доручено керувати вам, Анатолію Кириловичу?

— Менше, ніж у згаданих вами, але нам вдалося сформувати доволі високопрофесійний комітет, до складу якого увійшли 18 народних депутатів. І, наскільки я знаю, ще декілька народних обранців восени приєднаються до нас. Це в основному люди, добре обізнані з проблемами, які нам доведеться аналізувати й акумулювати у відповідні законопроекти. Досить лише назвати Вадима Миколайовича Гурова, який виконував обов'язки голови Комітету з питань базових галузей у Верховній Раді попереднього скликання, чи академіка Ігоря Рафаїловича Юхновського, який протягом останніх двох років очолював міжвідомчу раду з економічної аналітики й прогнозування при Кабінеті міністрів.

— На яких основних напрямах комітет має намір зосередити свою діяльність?

— Я виокремив би три таких напрями.

Перший — це усе, пов'язане з машинобудуванням, військово-промисловим комплексом, легкою промисловістю. Тобто технічно найскладнішу сферу нашої економіки.

Другий напрям — наші базові галузі. І насамперед —гірничорудна, металургійна, хімічна...

І нарешті — третій напрям. Це функціональний блок. Тобто безпосередньо пов'язаний із системою економічних регуляторів — з податковою політикою, з фінансово-кредитною, інвестиційною, митною, соціальною... Бо виходимо з того, що промислова політика — справа інтегральна, тобто цілісна, яка вбирає у себе і проблему напрацювання згаданих регуляторів. Одне слово, те, що ми звикло називаємо «розумними правилами гри», які дадуть змогу розкрити економічний потенціал України і домогтися структурних економічних змін, що відповідатимуть як нашим потенційним можливостям, так і національним інтересам.

До речі, останнє особливо нас турбує, бо багато про це говоримо на всіх рівнях, але практично нічого не поліпшується. Навпаки, у нас постійно зростає і вже сягнула за половину у валовому внутрішньому продукті частка ресурсо- й енергомістких галузей, нерідко й екологічно шкідливих.

— Хімічної, цементної...

— Додайте до них іще чорну металургію, теплоенергетику... Водночас у ВВП різко скорочується питома вага машинобудування, легкої і харчової промисловості. У два—шість разів протягом останніх років. А стан цих традиційних для нас галузей саме і визначає параметри економічної безпеки нашої держави. І в кінцевому підсумку — місце України в світовому співтоваристві за міжнародним поділом праці.

Це принципове для нас питання. Бо йдеться насамперед про те, чи зможемо виробляти наукомістку, складну з технічного боку продукцію, яка успішно конкуруватиме з товарами інших країн як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринкові? Чи і надалі залишатимемося сировинним придатком економічно розвинутих країн, експортером дешевої робочої сили, ринком збуту для різної імпортної продукції, далеко не завжди ліпшої якості?

На запитання оглядача «ГУ» відповідає голова Комітету з питань промислової політики Анатолій Кінах

— Чим це насамперед спричинено? Прагненням «вирвати» свій фінансовий шматок лише сьогодні, не думаючи про те, що нас очікує завтра?

— Насамперед тим, що досі ми лише заявляли про потреби захисту внутрішнього ринку, про підтримку вітчизняного товаровиробника. Та, по суті, мало що зробили для того, щоб створити на теренах України економічні й фінансові умови, в яких можна нормально працювати, заробляти гроші.

Узяти хоча б проблему кредитування нашої економіки. Йдеться, звісно, не про видачу кредитів без повернення — на чому хочу наголосити особливо, бо це неодмінно заводить у глухий кут. Ідеться про нормальні взаємостосунки банків і суб'єктів господарювання на економічній основі, як то запроваджено в усьому світі.

Особливо нас не влаштовує ситуація із середніми й довготерміновими кредитами. А лише з допомогою них можна реалізовувати серйозні економічні програми. Як і тривожить млявість структурних реформ у вітчизняній економіці, що істотно сповільнило останнім часом інвестиційний потік, який і досі нас не особливо тішив. Мало того, протягом останніх двох років у державі створено механізми, які, по суті, відтіснили реальну економіку від структурної реформи, від кредитних ресурсів. Маю на увазі насамперед оту фінансову піраміду, створену продажем облігацій внутрішньої державної позики. Тепер їх реалізовують приблизно за 80 відсотків річних. І це — уявіть собі! — при трьохвідсотковій інфляції за перше півріччя нинішнього року. Звісно, туди набагато вигідніше вкладати капітал, аніж працювати з реальним виробництвом. Тим паче, в нинішній економічній ситуації, де ступінь ризику доволі високий.

Все це призвело до того, що наша економіка стала майже недієздатною щодо самофінансування. І погашення величезних боргів, як внутрішніх, так і зовнішніх, не може відбуватися за рахунок роботи нашої економіки. Бо в таких кредитно-фінансових умовах працювати ефективно вона просто не може.

Ось і маємо замкнуте коло. З одного боку, все це різко обмежує можливості для структурних реформ в економіці. А з другого, — відсутність таких реформ ще більше поглиблює фінансову кризу в державі.

Нам доведеться багато попрацювати, певна річ, у тісній взаємодії з іншими комітетами, і над основами фінансово-кредитної політики на наступний рік, над проблемами приватизаційних процесів, зокрема, тих, що відбуваються в базових галузях, над створенням сприятливого інвестиційного клімату. Дуже важливо, як на мене, зменшити той податковий тягар, який ліг сьогодні на фонд оплати праці і на додану вартість. Та й узагалі нам треба, врешті-решт, створити таку податкову систему, яка стимулюватиме виробництво, а не заганятиме його в «тінь».

Працювати чесно має бути вигідно. А не навпаки

— Сьогодні дедалі частіше лунають пропозиції про необхідність «амністування» тіньового капіталу, який протягом останніх років осів на рахунках закордонних банків. Ви підтримуєте такий крок?

— Без істотного зменшення «тіньового» сектора економіки, — а він, за розрахунками експертів, становить від 40 до 60 відсотків валового внутрішнього продукту, — сьогодні вже неможливо добитися позитивних зрушень в українській економіці. Нам, усьому суспільству, треба нарешті зрозуміти, що «тіньова» економіка — це не тільки кримінальні гроші. Там, у «тіні», на жаль, змушено ховатися і багато загалом чесних, добре професійно підготовлених людей, які мусили зробити вибір: або далі працювати за нинішніми офіційними «правилами гри» й швидко стати банкрутами, або шукати якісь «тіньові» варіанти, — і таким чином втриматися «на плаву»? Певна річ, що абсолютна більшість ділових людей обрала другий варіант, щоби не опинитися за бортом ділового життя.

Я підтримую ідею «амністування» тіньового капіталу, але лише того, за яким не тягнеться кримінальний шлейф. Та самими деклараціями чи навіть відповідним указом складної проблеми розв'язати неможливо. Треба створити в Україні таке законодавче поле, такі фінансові й податкові регулятори, які нам усім постійно нагадували б, що працювати по закону і жити чесно — вигідно. Треба, зрештою, повернути діловим людям довір'я до владних структур. Щоби політична стабільність у країні не викликала жодних сумнівів, щоби демократичні перетворення й ринкові реформи набрали необоротного характеру, щоби бізнесмен, кожен з нас відчував себе захищеним з правового боку. Захищеним як законом, так і насправді.

Мало того, треба створити на внутрішньому ринкові прозорі умови для конкуренції. Тобто має перемагати, добиватися найбільшого фінансового успіху той, в кого вищий рівень менеджменту, ліпша якість товарів, сучасне розуміння роботи на ринках, а не той, хто на «короткій нозі» із владою.

Тільки в такому разі можемо сподіватися на те, що вітчизняна економіка почне дедалі рідше використовувати «тіньові» варіанти.

— Ви, Анатолію Кириловичу, не новачок у сесійному залі. До призначення представником Президента України в Миколаївській області в березні 1992 року працювали у Верховній Раді дванадцятого скликання. Згодом, протягом 1995-96 років як віце-прем'єр-міністр бували у парламенті, коли уряд звітував перед найвищим законодавчим органом. І ось тепер — як голова одного з провідних комітетів. Що насамперед відрізняє Верховну Раду чотирнадцятого скликання від двох попередніх?

— У Верховній Раді, сформованій після перших демократичних виборів 1990 року, відчувалося доволі жорстке політичне протистояння. Та коли мова заходила про загальнонаціональні інтереси — згадаймо прийняття такого доленосного для нашого народу документа, як Акт проголошення незалежності України, — то і праві, і ліві об'єднувалися в єдиному пориві. І це, до речі, залишило в моїй пам'яті доволі приємні спомини.

Та все-таки у Верховній Раді, яка проголосила незалежність України, домінував політичний романтизм, і нерідко бракувало холодного прагматичного підходу до оцінки ситуації, до розв'язання тих чи інших проблем, що вкрай потрібно в процесі становлення молодої незалежної держави.

Верховна Рада, яка розпочала свою роботу весною 1994 року, працювала в умовах початкового нагромадження капіталу, з чим неодмінно стикається кожна держава, яка, так би мовити, стає на ноги. І це, звісно, не могло не позначитися на роботі парламенту попереднього скликання.

Нинішній парламент я насамперед хотів би бачити будівничим. Який, нарешті, сформулює прийнятну для нашого суспільства національну ідею й об'єднає довкола неї всіх в Україні сущих. Мусимо врешті-решт зрозуміти: діяти далі за принципом спроб і помилок уже неможливо — у нас для того просто немає часу. Ліміт помилок український парламент уже вичерпав. Маємо напрацювати таке законодавче поле, в якому демократичні перетворення й ринкові реформи наберуть необоротного характеру, й Україна посяде в світовому співтоваристві те високе місце, яке їй належить.

Конкурентоспроможна економіка й високий життєвий рівень — одні з основних підвалин, на яких надійно тримається державна незалежність. І тільки з допомогою конструктивної і професійної взаємодії всіх гілок влади, на основі соціальної злагоди, толерантного ставлення до всіх партій і рухів, які діють у межах закону, можна добитися тієї високої мети, яка поставлена часом перед нами.

Найкращий відпочинок — у колі найрідніших людей

— Наскільки мені відомо, свого часу ви активно займалися боксом. А як тепер підтримуєте високий тонус у роботі, фізичну форму?

— Бігаю, роблю зарядку. Правда, похвалитися тим, що займаюся системно, не можу. Причина банальна —бракує часу.

Люблю походити босоніж по землі — це у мене з дитинства зосталося, поплавати годину-півтори, щоби насолодитися водою.

А відпочивати люблю в тихих, мальовничих місцях, у тісному колі найближчих і найрідніших людей. Це, зрештою, і допомагає мені підтримувати добру форму, переборювати втому.

— Якщо не секрет, де маєте намір провести літню відпустку?

— Та який там секрет! Поїдемо сім'єю на день-другий у рідне село, де живе мій брат та інші родичі. А потім — на Чорноморське узбережжя, де проведемо два тижні, бо на більше в мене просто немає часу.

До речі, під час відпустки зможу дещо прочитати з історичної літератури й наукової фантастики, що мені дуже імпонує.

Вів розмову
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Сьогодні — День Військово-Морських сил України

Григорій ГАРАЩЕНКО, полковник у відставці

Останній парад «Ташкента»

ОБОРОНЯТИ Севастополь мені довелось у складі 90-го полку 95-ї стрілецької дивізії, що пройшла Фінську війну, захищала Одесу. У нас служили хлопці переважно з України, навіть стройові пісні були українськими, що нині здається неймовірним. Дивізія загинула в Севастополі. Після того я все рідше чув на фронті наші пісні.

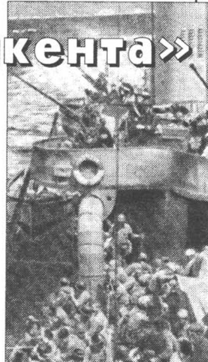
26 червня 1942 р. в Камишовій бухті оборонці міста вантажилися на лідер есмінців «Ташкент» (командир —капітан 3 рангу Василь Єрошенко). Взято понад 2500 душ, а на березі — ще багато. Есмінець сидів у воді нижче ватерлінії. Єрошенко скомандував відходити: мовляв, кораблі ще прийдуть. Але, як виявилось, «Ташкент» був останнім. Ніби знаючи це, легкопоранені кинулись за ним уплав.

Ми проминули місце в морі, де вчора загинув есмінець «Безупречный» з 1000 морських піхотинців і капітаном Буряком. Його син, 15-річний юнга Володя Буряк, кілька годин тримався на воді й кликав батька. Тепер тут було тихо. Команда «Ташкента» віддала честь, і есмінець ліг на курс.

... Перша хвиля юнкерсів почала атаку з двох бортів. Тільки ці відбомбилися, налетіла друга хвиля. При третьому нальоті заклинило руль, з'явились пробоїни. Корабель прийняв у відсіки не менше 1000 тонн води. Її відкачували всі, навіть легкопоранені, в їх числі і я разом з лейтенантом Віктором Трофимовим (зараз він полковник, живе у Дніпродзержинську).

На палубі пекло: крики дітей, жінок, поранених. Одні просили зброю, щоб стріляти по літаках, другі плакали, треті молилися. Щоб збити паніку, команда «Ташкента» одягла парадну форму. Це не залишилось непоміченим і трохи заспокоювало. Есмінець збавив швидкість і маневреність, але йшов.

На світанку 27-го Єрошенко телеграфом попросив допомоги, бо при світлі дня малорухливий есмінець став чудовою мішенню. Справді, німці послали добивати нас уже не десяток, а лиш 8 юнкерсів. Вони наближалися. Раптом хтось крикнув: «Літаки по носу!» Це були Пе-2, всього двоє. Вони розігнали юнкерсів, а на обрії з'явилися наші кораблі. Вони пришвартувались до «Ташкента» й почали брати на борт поранених та вбитих, котрих під час бою дехто хотів скинути в море. Але Єрошенко сказав: «Якщо підемо на дно, то разом!»

«Ташкент» підійшов до Новоросійська з креном 45 градусів і скоро затонув. Але перед тим на причал прийшов маршал Будьонний, віддав честь кораблю й привітав капітана Єрошенка.

Київ.

Привітання тижня

Гімн для морських левів

Першого серпня, у День Військово-Морського флоту України, кілька десятків концертів на підшефних кораблях Черкащини — «Умань», «Чигирин», «Канів», «Сміла», «Кам'янка» — дасть зразковий хор хлопчиків «Дружба» Палацу культури ВАТ «Азот».

Гастрольне морське турне знаного дитячого колективу, лауреата численних фестивалів і конкурсів, стало можливим завдяки турботам обкому профспілки працівників освіти, Черкаського міськвиконкому, ЗАТ «Графія-Україна» та іншим небайдужим людям.

Над Севастополем лунатиме знамените «Раскинулось море широко...» — пісня-гімн моряків, написана, до речі, матросом із Чигирина Федором Предтечею...

2 серпня — День залізничника

Будні, біди й перемоги «Укрзалізниці»

ЗАЛІЗНИЦІ— головні артерії країни, від стану яких в першу чергу залежить «здоров'я» усієї держави. Давайте напередодні професійного свята хоч побіжно обстежимо «здоров'я» самої «Укрзалізниці».

Щоб краще зрозуміти нинішній стан головної транспортної галузі країни, розібратися в її назрілих проблемах та в можливих шляхах їх вирішення, наш кореспондент звернувся до першого заступника міністра транспорту України, генерального директора «Укрзалізниці» Анатолія Слободяна.

— У першу чергу прошу вас, Анатолію Васильовичу, змалювати хоча б загальний контур нашої сьогоднішньої іменинниці — «Укрзалізниці».

— Одразу ж підкреслю головне: «Укрзалізниця» перевозить і пасажирів і вантажів набагато більше, ніж усі інші види транспорту, разом узяті: на нашу долю припадає понад 65% загального пасажиропотоку та майже 90% загального вантажообороту. Головна виробнича структура — шість залізниць: Донецька, Придніпровська, Південна, Південно-Західна, Одеська та Львівська, які обслуговують понад 22 тисячі кілометрів магістралей, використовуючи при цьому понад 200 тисяч одиниць рухомого складу.

— Як загальна економічна криза країни позначилася на стані «Укрзалізниці»?

— Наслідком спаду в економіці стало у нас різке зменшення коштів, а також пасажирських та вантажних перевезень. Судіть самі: до 1992 року близько 90% прибуткових надходжень формувались у нас за рахунок тарифів на вантажні перевезення, які передбачають покриття витрат і на традиційно збиткові, але соціально необхідні пасажирські перевезення. На відновлення ж активної частини основних фондів з централізованих джерел виділялось тоді близько 60% коштів від загальних потреб галузі. Це було менше, ніж у розвинених країнах, які виділяють на дотацію залізничного транспорту від 2 до 5% державного бюджету, але все ж таки дозволяло своєчасно відновлювати виробництво. Тепер же, починаючи з 1992 року, надходжень до нас із державного бюджету практично немає зовсім.

— І що ж у результаті?

— У результаті, примімом, за період з 1992 до 1997 року обсяг пасажирських перевезень зменшився майже на третину, а вантажних — у 2,5 раза. Образно кажучи, ми змушені зараз їздити на самих нулях.

Пасажири іноді докоряють нам за те, що через загальне зростання цін і нам час від часу доводиться підвищувати ціни на квитки. Пасажири напевно думають, що в нас усі поїздки — рентабельні, і ми, підвищуючи ціни, «жируємо», набиваючи кишені... Таким критикам можу «відкрити таємницю»: сьогодні для того, щоб маршрути наших поїздів стали рентабельними, ціни квитків на пасажирські поїзди треба збільшити, як мінімум, у 3-4 рази, а на приміські електропоїзди — в 10 разів...

(Закінчення на 7-й стор.).

Лариса НУЖНА, журналіст

Гастрольний глобус Національної опери

Маршрути тижня

Завтра наша Національна опера розпочне гастролі в Мадриді. А недавно балетна трупа театру повернулася з 40-денної поїздки по Японії, й ми встигли трохи поговорити з генеральним директором та художнім керівником театру Анатолієм Мокренком.

— Це була вже восьма поїздка нашого балету до Японії, — сказав він. — Гастролі пролягали по дванадцяти містах, в тім числі й Токіо. Ми возили «Сплячу красуню», «Лебедине озеро», «Дон Кіхот». Усього показали 22 вистави та одну симфонічну програму в присутності Принца і Принцеси Японії. Сьогодні наша балетна трупа сильна як ніколи, успіх мали і корифеї — Тетяна Боровик, Олена Філіп'єва, Тетяна Голякова, Максим Мотков і творча молодь — Наталя Калиниченко, Надія Гончар, Наталя Лазебникова, Денис Матвієнко та інші. Цьогорічні гастролі тільки почались, подальша географія така: ФРН, Франція, Швейцарія, Данія, Ліван, Італія, Канада...

У номер

● *Київ*

Від плуга до зернозбирального комбайна

В Україні налагоджено виробництво всього спектра сільськогосподарської техніки, обладнання для обробітку ґрунту і збирання врожаю сільгоспкультур, що свідчить про виконання першого етапу Програми розвитку сільськогосподарського машинобудування до 2005 року, заявив Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Він висловив задоволення розвитком вітчизняного сільгоспмашинобудування, однак підкреслив необхідність нарощування обсягів виробництва і підвищення якості нових сільгоспмашин і обладнання, зокрема зернозбиральних комбайнів.

● *Донецьк*

«Вундеркінд»-фальшивомонетник

Працівникам Державної служби з боротьби з економічною злочинністю вдалося вийти на виготовлювача фальшивих грошей, які почали з'являтися в Маріуполі та найближчих до нього сільських районах. Здивуванню не було меж, коли вони дізналися, що фальшивки друкував хлопчина, якому на час затримання ледь виповнилося 17 років. Цей «вундеркінд» виявився справжнім комп'ютерним асом: використовуючи сучасний комп'ютер та принтер, він налагодив виготовлення фальшивих купюр номіналом 5, 10, 20 та 100 гривень. Суд, беручи до уваги юний вік фальшивомонетника, обмежився умовним покаранням.

Фальшиві гроші на Донеччині не дивина. За перше півріччя нинішнього року в області зареєстровано збут фальшивок на суму 7108 гривень та 1400 доларів США.

Аби запобігти злочинам, глава Донецької облдержадміністрації видав спеціальне розпорядження, яким рекомендовано усім суб'єктам господарської діяльності, незалежно від форм власності, придбати ультрафіолетові випромінювачі для перевірки грошових купюр.

● *Рівне*

Перекрито «алкогольний струмок»

Податкова міліція викрила у Сарнах, на вулиці Комсомольській, «саморобний» підпільний цех, де кілька спритників «виготовляли» горілку «Російська».

У «підпільному» гаражі знайдено майже 2000 пляшок фальшованого напою із фальшивими акцизними марками. «Підприємці» виконували, як вони зізналися, замовлення одного пана, використовуючи спирт, воду, глюкозу й оцет. Реалізовували дурман по всій області, адже за тиждень із «цеху» виходило 2,5 тисячі пляшок.

Ведеться розслідування, щоб дати належну оцінку діям і «пана», і виконавців.

● *Одеса*

Утопили в... зерні

Трагедія сталася на току КСП «Нива», що в селі Первомайське Великомихайлівського району. Хлопчик, який тут грався, ненароком упав у бункер-зерноприймач, а саме під'їхала автомашина й сипонула туди 4 тонни вологого зерна пшениці. Спохопилися вже тоді, як дитина задихнулася. Тепер дорослі картаються, навіщо дозволили дитині гратися на виробництві, чому не прослідкували за хлопчиком?

Депутатська фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) висловлює глибоке співчуття народному депутату України **Олександру Миколайовичу СТОЯНУ** у зв'язку з тяжкою втратою —

смертю матері.

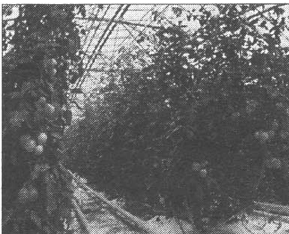
Зміни та доповнення до інформації про восьму емісію акцій Акціонерного банку «Зевс», опублікованої в № 137 (1887) від 21.07.98 р.

Розділ 3. Дані про VIII емісію акцій

● Фінансові ресурси, залучені від емісії, буде використано для розширення можливостей банку щодо надання банківських послуг, для зростання масштабів діяльності банку, зокрема активних операцій в частині надання кредитів на суму 4 500 000 грн. Даний випуск акцій Банку не здійснюється з метою покриття збитків.

● Термін підписки на акції встановлюється з 11 серпня 1998 року по 11 лютого 1999 року.

● У разі, якщо підписка на акції перевищує розмір статутного фонду, загальні збори акціонерів можуть відхиляти зайву підписку. Відмова у підписці проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку. У разі, якщо зайва підписка не відхиляється, рішення про прийняття чи відмову зайвої підписки приймають загальні збори акціонерів. При недосягненні оголошеної суми передплати рішення про прийняття її фактичного рівня приймають загальні збори акціонерів.

Дорога з урвища,

або Чому наше село зачекалося перемін на ліпше?

—Юрій МУШКЕТИК, письменник—

СІЛЬСЬКОЮ вулицею, обминаючи коров'ячі «млинці», біжать двоє дітей — хлопчик років десяти і дівчинка років семи. Вони вбігають у двір, де я стою з їхніми батьками, й кричать:

— Ми круті! Ми круті!

Мати хвилинку дивиться на них, а далі гримає:

— Ось візьму віника... й зроблю з вас рідких.

— Одклеїлись, блін... — цідить хлопчик, і обоє рушають до хати. З малинової шалини на стежку видибує зозуляста курка з курчатами.

— Це в нас найсексуальніша курка, — каже дівчинка. — Аж двадцять двоє курчат...

Батьки червоніють.

— Надивляться телевізора... Нахапаються...

Либонь, це єдине, що сьогодні одержує з міста село.

Я САМ думаю про те, що ці слова якось не туляться до цих людей, цієї хати, цього подвір'я. Розглядаюся, й у душі дзвенять срібні струни.

...Розвішав по тину каплаті вуха гарбуз, тече з вишняка пригуслий, неначе мед, спів іволги, видзвонюють у лузі мантачки. І в'ється моя душа, колишнього селюка, по тину, тече з вишняку зі співом іволги, стелеться по зеленому лузі. А он і полільниці з сапками в полі, і конячина потягла возика з мішанкою, за яким тюпає білолобе лошатко, і встає кучерявий димок над димарем. Атрибути старого села. Куди все глибше й глибше опускається, провалюється наше нинішнє село. Й нехай милі душі й косарський ключ, і кінний плуг, але розум рішуче протестує проти цього. А надто он проти того — навпроти подвір'я, в урвищі, через яке нагору, до березового гайка в'ється дорога, звалище металолому. І застиг біля дороги трактор, мабуть, не зміг уже вибратися нагору, й стоїть розкурочений. Трактори, автомашини стоять розкурочені й на машинному подвір'ї, ферми напівпорожні — поголів'я корів скоротилося наполовину й скорочується далі, поля заростають бур'янами. Люди два роки не отримують жодної копійки — і це майже повсюдно, по всіх господарствах, нічим платити за електрику, за газ. Щоб заплатити за електрику, треба здати молоко по 25 копійок за літр. У місті в крамниці те молоко продають по півтори гривні й більше, отже накрутчики, сиріч спекулянти, на кожному літрі кладуть до кишені більш як гривню, а селянин, якому треба виростити з теляти корову, годувати, доглядати щоденно, доїти, — 25 копійок. Тож розоряють село, закони спрямовані не на розвиток виробництва, а на жиріння накрутчиків. За газ же — суми непомірні, його відключають неплатникам і через це оті кучеряві димки.

Людям видали сертифікати на землю, десь по 3—4 гектари на працівника. Одначе, щоб її оформити, — заплати кругленьку суму за оформлення, а ще ж потрібен трактор. А до нього — плуг, борони, сівалка, культиватор... Де взяти грошей? Земельного банку, який міг би дати кредит, немає. Отже, ніхто землі не бере. Я побував у десятках сіл на рідній Чернігівщині й не бачив, щоб хтось загосподарював на власній ниві. Й ніде вони, оті лани широкополі, власне, не годують селянина, обробляє він власний город, і з нього та з корівки живе. А кругом гудуть на полях бур'яни.

І РАПТОМ... Пшениця — колос у колос. І трактори, й косарки на полі та в лузі. Й веселі люди в селі. Білокам'яна школа, дитячий садок, торговий центр... Куди це я потрапив? Те одиноке господарство аж щось перевернуло в мені, змусило задуматися, додивлятися, доскіпуватися. Здавалося, що це не в нас, а хтозна-де, може, й на іншій планеті, та ще й не в нашому часі, а в якомусь майбутньому. Те господарство в селі Свердловка Коропського району над швидкоплинною Десною.

... Іду теплицями, які розмістилися на площі п'ять гектарів. Ми звикли, що теплиці — це духота, весь час сіється з розпилювачів дощик... Тут же кімнатна температура, ніякої задухи, ніякого дощу. З пластмасових мішечків тягнуться вгору стебла помідорів — по троє з мішечка, вгорі вони прив'язані до арматури, під кожне стебло підведена тоненька трубочка. На стеблах — важкі грона помідорів. Просто-таки висячі сади Семіраміди.

Могутні, компактно зібрані в одному залі, агрегати подають рослинам воду та потрібні поживні речовини —жодних нітратів, продукція екологічно чиста. Всім керує комп'ютер, тримає режим температури, вологи в корінні рослин, навіть фіксує напрям вітру назовні й відповідно відчиняються або зачиняються з певного боку і на певну відстань кватирки теплиць.

— Усе тут дуже ловке, — кажуть жінки, які працюють у теплицях. Їх там багато, жінок і дівчат, збирають урожай, скрізь стоять гори сучасних пластмасових ящиків з продукцією — тугими, червоними, наче сонця, помідорами. Овочі ледве встигають подавати на ваги, а за ворітьми — величезна черга машин з різних міст України. Продають по 70—80 копійок за кілограм. За день у середньому господарство вторговує двадцять тисяч гривень.

Планування й будівництво теплиць розпочалося більш як десять років тому. Голова артілі, нині КСП, Олександр Григорович Боровик довго примірявся до різних типів теплиць, їхнього оснащення, читав літературу, їздив за кордон. І обрав найкраще обладнання — голландське. Здавалося, величезний ризик, адже довелося брати мільйонні кредити. Одначе все прораховано. Й ось уже віддача. Виручені від продажу помідорів гроші йдуть селянам на зарплату, всі мають роботу й непогану платню.

А ще ж у КСП — м'ясо-молочний переробний комплекс, куди везуть худобу з усього регіону. Тут цехи —ковбасний, молочний, консервний. Всюди компактні, суперсучасні лінії, закуплені за кордоном. Скажімо, на одній з ліній виробляються консервні банки, євростандартні. Ті, що виробляють у нас, на інших підприємствах, під світовий стандарт не підходять, їх не беруть, бо вони й габаритів інших і мають заварений шов, який іржавіє, розстикується.

На інших переробних підприємствах працюють по чотириста й більше людей, тут же їх — сімдесят. Серед них багато з вищою освітою. У Свердловку їдуть проситися на роботу спеціалісти зі всієї України. Проходять випробування, й ті, що приживаються, отримують житло, мають хорошу платню.

ОДНАЧЕ переробка — це тільки завершення одного велетенського циклу (точніше, остаточне завершення —продаж, в «Авангарду» в Свердловці свій торговельний комплекс, який дасть сто очок будь-якому обласному, а то й столичному), а початком є формування поголів'я. У світі знані високоелітні породи. Якщо звичайно корівка у нас дає десь близько 2000 літрів молока на рік, то елітні породи продукують по вісім і навіть по дванадцять тисяч літрів. Якісні відміни стосуються й м'ясних порід.

Боровик почав формувати високопродуктивне стадо більше десяти років тому. В який спосіб? Купувати корови за кордоном — дуже дорого, та й прижитися їм у наших кліматичних умовах важко. Отже, він вдався до завезення ембріонів, й сьогодні вже має результат дивовижний. КСП заснував виробничий науково-селекційний центр з переробкою, котрий має назву «Деснянський». І ставить центр перед собою завдання заповнити регіон м'ясо-молочним стадом світового рівня. Фантастика? Схоже на те. Коли скрізь у КСП скорочується стадо корів звичайних, мріяти про гольштинофризи, ангуси, герефорди?.. Але у Свердловці вони вже є, дещо видозмінені, акліматизовані. Все це разом, в одному комплексі, і є тією тасьмою, тим шляхом, який може вивести наше сільське господаство на світові терени, світові рівні. Таким бачу українське село в майбутті. Так, поки що господарство Боровика навіть не отой колишній маяк, а тільки зірочка в імлі, недосяжний приклад, одинокий вказівний стовпець на далекій дорозі, яка загубилася в урвищі. Бо де взяти грошей? І хто сьогодні може так повести господарство? Одначе держава має тримати це на мислі, допомагати іншим колективним сільськогосподарським підприємствам зробити перші кроки, нехай скромні.

Я ходив по господарству, дивувався, але щось і муляло мені в душі, зачіпався думкою за щось невидиме, кострубате. Врешті, не витримав і прямо запитав Олександра Григоровича. Він ухилився від відповіді, заговорив про інше. Й довелося мені наводити довідки вже в Києві. Так, окрім кредитів комерційних банків, він отримав кошти й з державного бюджету. Вельми солідні кошти. Й, либонь, за дуже низький процент.

Прикро, дуже прикро, що й нині такі кошти діляться за старим принципом: одному — ковшем, а другому— немає й чайної ложечки. Хіба що трохи примацовує прикрість думка про те, що гроші пішли в діло, в надійні руки. Держава повинна пильно стежити, шукати такі «розумні» руки, отаких Боровиків.

Організоване в такий спосіб виробництво «підштовхує» само себе. Одна ланка витягує іншу. Щоб переробні цехи працювали інтенсивно, продуктивно, потрібне високопродуктивне поголів'я, а для нього — зерно, корми, останнє само є глобальною проблемою. Тим більше, що й землі в «Авангарді» небагато, в обороті польових культур — три тисячі гектарів. Потрібні якісні посівні матеріали, добрива, високоякісний обробіток землі, а для цього — техніка.

— Скільки в колгоспі тракторів? — запитую.

— П'ятдесят.

Я думаю про те, що втримувати їх — не просто. Адже побував у багатьох КСП, знаю, яке дороге пальне, а запчастин немає зовсім. «Запчастини збираємо по смітниках», — кажуть трактористи. А інші додають, що вже порозгрібали й смітники.

— П'ятдесят..., — повторює в задумі Боровик. —Але... навіщо нам стільки? Вони — погані. Всю нашу землю можна обробити двома «джон-дірами» із зворотними плугами, з набором інших пристроїв. Думаю про це.

І СПРАВДІ думає. Й не тільки про це. Стоїть, а думками десь там... Цей невисокий, міцний, трохи схожий на цигана, чоловік з бровами, як на старих портретах українських полковників гетьманської доби. Думає міцно й далеко, широко.

— Потрібно розкріпачити людину, — вголос міркує Боровик. — Нехай усі стануть власниками. На фермі —доярки, слюсар, усі інші — поденники, а вони повинні мати право власності. Після розпаювання землі, оборотних фондів кожен знатиме, що оце його ділянка, власність, від ефективності власної праці залежить усе. Він сповна отримуватиме те, що заробив. Маленькі кооперативи на базі КСП. Зокрема і зернові. Ще й сьогодні тракторист не знає, звідки в нього зарплата, а тоді знатиме, вони спільно все прораховуватимуть, він економитиме пальне, дбатиме про ефективність власної праці. Відтак усі ці маленькі кооперативи об'єднуються в один кооператив... Скажімо, ці —виробляють молоко, а ці — його переробляють... Це буде кооператив власників, він базуватиметься на виробництві й тільки на ньому...

Оце і є та вузька стежка, на якій не можуть розійтися дві колони, дві тенденції. «Всі мають стати власниками», «кооператив власників» — цього не сприймає більшість старих керівників, та й не тільки керівників, які бачать ідеал у колишній колгоспній системі, про яку дружки вже тоді співали нареченій: «Щоб уміла шити-прясти і в колгоспі в'язку вкрасти». Звідси й схрещені шаблі-лемеші, й шквал кпинів, образ, обопільних обмов.

Переконаний: подібні «дискусії» згубні для нашої держави. Ми вже й так колючим дротом неприйняття нагородили резервації, де нічого не росте і не дихає.

Років п'ять чи й більше тому мені довелося побувати в Малайзії, колишній англійській колонії, де джунглі вирубані, із землі все вибрато, і сама земля виснажена. Одначе Малайзія інтенсивно розвивається, зокрема її сільське господарство, в якому три сектори: державний, фермерсько-плантаторський і одноосібницький. Вони розвиваються в здоровій конкуренції. Отож і в нас нехай живе і процвітає все, що на користь нашому селу, нашій державі.

— Кажуть, що Боровик хоче все привласнити собі, стати поміщиком? — докидаю я жаринку.

— Які дурниці, — морщить чоло Олександр Григорович. — Якби й хотів — як і звідки? Я матиму свій пай. По роботі, по зарплатні. Він буде трохи більший за пай доярки, і все...

— Матимете свій палац...

Боровик осудливо й іронічно дивиться на мене.

— І цього наслухалися?

— Наслухався.

Ця розмова відбувається на крутому березі Десни, звідки відкривається неймовірно гарний краєвид. Такий гарний, що подібного я не бачив ніде за всеньке своє життя. Зарослий чагарями косогір, унизу швидка Десна в кучугурах верб, а далі ярозелені, аж зір вбирає, луки з очами озер, зарічками, старицями, до сивої крайки лісу на овиді. За нашими спинами височіє дім, не дім, а палац дивовижної архітектури, який гармонійно вписується в довкілля. Саме звідси й розпочався мій нинішній огляд Свердловки. Сюди я приїхав найперше, й саме тут здибав Боровика.

— Одні кажуть, що це — мій дім, інші, що він збудований для однієї дуже високої посадової особи... Тут справді стояв поміщицький дім Забіл. Мій дід працював у них. Невже ви повірите, що я хочу, аби хтось з свердловців, колишніх псарівців (так до революції називалося село. — Ю. М.) працював на мене?

— Не знаю...

— Це буде сільський профілакторій, будинок відпочинку. Приїздіть через місяць-півтора, можете купити путівку й собі. А чому такий пишний? Хочеться, щоб після нас лишилося щось вартісне, красиве, а не тільки корівники.

ХОЧЕТЬСЯ вірити. В житті немає нічого страшнішого за розчарування. Безоглядно ж вірити нині не можна. Переконують тільки факти, діла. Вони не всі на користь Боровика. Його обстрілюють критичним стрілами з багатьох боків. Чи не найбільше за його роботу на посаді голови Всеукраїнської ради колективних сільськогосподарських підприємств. Насамперед за те, що рада не втрутилась у паювання, не боролася із сваволлям монополістів з переробки сільгосппродукції, не добивалася наполегливо від уряду термінових заходів для забезпечення ринків для власної продукції, а також не добивалася нормальної приватизації від підприємств АПК, за формально проведену звітну конференцію й ще багато за що. Не суддя, тієї його роботи не знаю, можливо, й мають рацію деякі його критики. В тому нехай розбирається їхній з'їзд, конференція чи що там у них є найвищим керівним органом.

Я можу судити з видимих мені результатів діяльності Боровика на посаді голови КСП «Авангард». Та навіть чи й голови. Роботу виконують заступники, помічники, спеціалісти, а він в основному вивчає чужий досвід, міркує, планує, пропонує, прораховує.

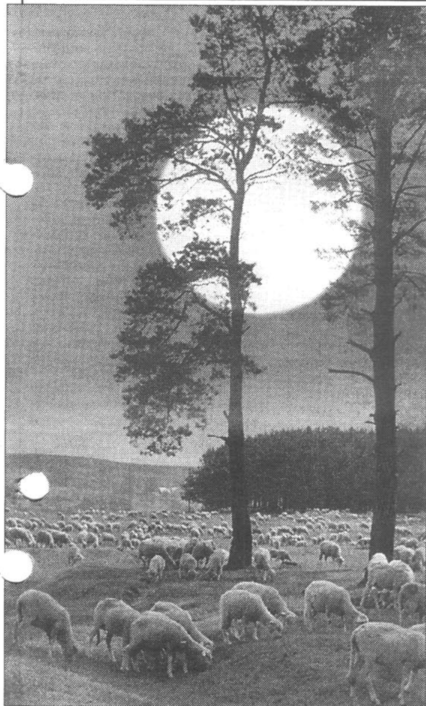
А ще суджу з відгуків односельчан. Як сказала одна немолода доярка:

— Боровик — не сонце, всіх не обігріє, тіко ж намагається робити на добро, ми маємо роботу, платню, й дай йому, Боже, здоров'я!

Чернігівська область.

Ще раз про золото, що лежить під ногами

Ньютонові яблука падають лише на ті голови, які наділені даром моделювати завтрашню ринкову ситуацію

ДЕРЖІННОФОНД Мінналуки України запроваджує нову стратегію інноваційним проектам. Зокрема, підтримує проекти регіонального значення, реалізація яких майже одразу дає соціальний і бюджетний ефект. Івано-Франківське регіональне відділення ДІФ, яке очолює Анна Краснецька, розглядає проекти в контексті пріоритетів краю, в саме: Прикарпаття — регіон нафтогазових родовищ і водночас екологічно чиста зона, що має зберегти і примножити свій рекреаційний потенціал.

— Анно Тарасівно, на інвестиції сьогодні полюють усі: державні мужі і підприємці-приватники, патріоти України і «патріоти» власного гаманця — усі звертаються до вас. Експертиза проекту потребує часу, а якими вимогами до претендента керуєтеся ви як керівник, перш аніж приступити до обговорення пропозиції?

— Передусім інноваційні проекти, подані для розгляду, мають бути спрямовані на розв'язання конкретних проблем держави, галузі або регіону. Кошти необхідно концентрувати на підтримці чітко визначених науково-технічних пріоритетів. Коли чую від претендента слово «відродження», воно відразу викликає в мені внутрішній опір. Бо інновації стануть опертям для нашої економіки, надто у перехідний період, лише в тому разі, коли орієнтуватимуться на завтрашній день. Отже, це —перший критерій експрес-аналізу пропозицій. Наступний — готовність претендента ризикувати своїм капіталом, основними фондами, які стають заставою. Особливий інтерес викликають пропозиції, які вписуються в специфіку краю, що вирізняється серед інших регіонів. Для Прикарпаття найперспективнішим є розвиток рекреаційно-лікувальної сфери. Стосовно наших гігантів електронної і машинобудівної галузей маємо вести мову не про їх відродження, а про народження на їхній базі якісно нових виробничих структур. Нині новизною номер один є ощадність, яку ми тільки-но опановуємо. На Заході що багатіший підприємець, то ощадніший.

— Які проекти, що їх втілює нині регіональне відділення Держіннофонду, найвиразніше ілюструють окреслену вами ідеологію сприяння?

— Торік ми профінансували три проекти, що стосуються енерго- та ресурсоощадних технологій. Рогатинський держлісгосп приступив до виготовлення нового, конкурентоспроможного виду продукції — зрощених деталей з твердолистяних порід. Застосування безвідходної енергоощадної технології на базі високопродуктивного обладнання дає великий економічний ефект, забезпечує нові робочі місця. Новизна та оригінальність проекту —це компактність виробництва, повне використання деревини, зокрема її відходів для сушіння пиломатеріалів й обігрівання виробничих приміщень. Ринок збуту забезпечений стійким попитом у країнах Західної Європи на вироби зі світлої деревини бука.

Агропромислова фірма «Прут», президента котрої Василя Ткачука обрано нещодавно народним депутатом України, втілила в життя проект суперсучасного рівня. Маємо підстави пишатися вітчизняними досягненнями науки й виробництва, що дають змогу витіснити з внутрішнього ринку аналогічну імпортну продукцію за рахунок якості і ціни. Агрофірма «Прут» впроваджує прогресивну технологію термічної переробки м'ясопродуктів зі зниженням технологічних втрат сировини, подовженням терміну зберігання готової продукції. У процесі традиційної термічної обробки м'яса вага продукту зменшується на 26—30 відсотків. За нової технології втрати наполовину менші і в продукті зберігаються ті корисні компоненти, які раніше випаровувалися. Після спеціальної контрастної термічної обробки термін зберігання м'ясної продукції при 3—5 градусах збільшується до 90—150 діб без втрати споживчих якостей. До того ж без будь-яких консервантів. Цю технологію, до речі, застосовану в Україні вперше, запропонувала черкаська фірма «Приватний підприємець Коломієць». Вона дає змогу економити час приготування до 50 відсотків, електроенергію — до 60 відсотків, воду — до 40 відсотків, жири — до 96 відсотків порівняно з традиційними методами. На ринок надходять готові продукти в упаковці з терміном приготування «дві хвилини».

Державне підприємство «Механічний каркасно-зварювальний завод» впроваджує в серійне виробництво електроконфорки на основі діелектричних плит нагрівального елементу. Це нова, імпортозамінна ресурсозберігаюча продукція. Ринок її збуту —підприємства України та близького зарубіжжя, що випускають побутові електроплити.

— Оскільки вас, Анно Тарасівно, називають матусею новонароджених проектів, ви, очевидно, знаєте й передумови народження нових ідей ще на етапі «еврика!»

— Нічого випадкового тут немає, і «ньютонові яблука» не падають на випадкові голови. А лише на ті, що наділені даром моделювати завтрашню й післязавтрашню ринкові ситуації, а також гострим відчуттям новизни і сміливістю, якої завжди потребує неторована дорога. Такими якостями наділений народний депутат України Василь Ткачук. Коли він здобув мандат, я щиро порадила за весь наш регіон і за парламент. Нині агрофірма «Прут» репрезентує модель майбутнього сільськогосподарського виробництва. Орієнтація на завтрашній день завжди була золотим правилом для її керівників. А як результат — надої молока по 20—30 літрів за добу від корови на племінній фермі, урожайність зернових — 80—100 центнерів з гектара. На території колишньої ракетної дивізії, з якої вивезли понад сто тонн металобрухту, заквітував сад.

— Так, ідеї не народжуються випадково, однак випадковості нашого нестабільного буття почасти перестрівають новаторів...

— Жертвою загальної економічної ситуації став, зокрема, Городенківський завод металовиробів. Виготовлені підприємством післяопераційні ліжка — дуже потрібна продукція, на них уже лежать хворі, але бюджет не розраховується з підприємством, а воно — з іннофондом.

— Які новинки на підході і що цікавого у вашому банку ідей?

— У наших планах — створити спільно з облдержадміністрацією банк даних економічного потенціалу області, що дасть змогу визначити пріоритетні напрями докладання зусиль і скласти характеристики заявників. Найближчим часом буде реалізовано проект виготовлення екологічно безпечного біостимулятора росту і розвитку рослин «Вермистим», що теж є розробкою наших учених. Підтримаємо пропозицію фонду «Карпатський женьшень» щодо виробництва розчинних цілющих фіточаїв за рецептурою, розробленою колективом наших науковців під керівництвом академіка Української міжнародної академії оригінальних ідей Євгена Товстухи. Пропоную багатьом зайнятися переробкою дикоростучих ягід і грибів. Поки що їх за безцінь скуповують у місцевого населення іноземці.

— Кажуть, у Карпатах золото лежить під ногами і треба лиш уміти підняти його.

— Для таких «піднімальників» наші двері завжди відчинені.

Розмову вели
Оксана ТЕЛЕНЧІ,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Івано-Франківськ.

Будні, біди й перемоги «Укрзалізниці»

(Початок на 5-й стор.).

Тому на ділі виходить, що після чергового підвищення цін на квитки ми отримуємо лише можливість хоча б трішечки зменшити величезні суми своїх збитків.

— Враховуючи теперішні багатогранні труднощі, чи можете ви виділити ті проблеми, що на даному етапі для вашої галузі найбільш важливі?

— Головна проблема, мабуть, — це неплатежі за вже виконані перевезення. Вантажовідправники заборгували нам на сьогоднішній день понад 600 мільйонів гривень — виходить, що ми десь із половину вантажів перевозимо безкоштовно.

— Друга з ваших найбільш важливих проблем — це, звичайно, збитковість пасажирських та приміських перевезень?

— Саме так. Адже пільгами на проїзд у нас користується 39 категорій громадян. Втрати наших прибутків від пільгових пасажирських перевезень становили лише минулого року близько мільярда гривень, а від перевезень приміських — близько 350 мільйонів.

— Сподіваюсь, найголовніші ваші проблеми вичерпано?

— На жаль, ні. Є ще одна. За останній час майже в 10 разів скоротились темпи оновлення основних фондів, а це призводить до того, що наші залізниці з року в рік втрачають свою працездатність. Більше половини пасажирських вагонів уже виробили свій ресурс, у зв'язку з чим підлягають списанню понад 60% пасажирських електровозів та майже 80% електричок і дизель-поїздів.

— Як у нас справи з транзитними перевезеннями?

— Завдяки своєму географічному розташуванню Україна має чималі можливості для залучення додаткових обсягів транзитних вантажів, які приносять найвищу вигоду при вантажних перевезеннях. Територією нашої держави пролягли найважливіші транспортні коридори, що з'єднують Західну Європу з країнами Південно-Східної Азії, Близького та Середнього Сходу. «Укрзалізниця» вживає всіх можливих заходів для залучення додаткових обсягів транзитних перевезень: розроблена гнучка тарифна політика, удосконалюється система комплексного обслуговування, проводиться робота з залучення вантажів з інших видів транспорту та напрямів, котрі раніше йшли в обхід України. В результаті у першому кварталі цього року ми вперше отримали приріст обсягів транзитних перевезень — понад 5%.

— Я пам'ятаю, як зраділи всі транспортники, коли вперше за останні роки за результатами I кварталу ц.р. один з виробничих показників змінився не в гірший, а в кращий бік. Це був показник загального перевезення вантажів усіма видами транспорту, який збільшився на 1%. Чи є у залізничників подібний привід для радості за підсумками роботи в I півріччі?

— Є, і не один. За I півріччя 1998 року нами було відправлено понад 145 млн. тонн народногосподарських вантажів, що на 7 млн. тонн більше, ніж за аналогічний період минулого року; у відсотках збільшення становить 5,1. Вперше за останні шість років ми очікуємо, що зможемо закінчити рік із зростанням обсягів перевезень до 3%.

— Враховуючи той факт, що наша бесіда відбувається напередодні професійного свята залізничників, хотілося б дізнатися: які ще приємні події відбулись у вас за останній час?

— Серед найбільш помітних приємними подіями вважаю завершення цими днями електрифікації двох важливих залізничних ділянок. Перша з них, Тернопіль—Хмельницький, довжиною в 113 км, яка розташована на стику Львівської та Південно-Західної залізниць, дозволила завершити електрифікацію загальної ділянки Жмеринка—Львів і зробити прямим шлях наших вантажів із Кривбасу на Львів і далі на захід; друга ділянка довжиною в 30 км, Лубни—Ромодан Південної залізниці, дозволить зробити ще один крок на шляху повної електрифікації важливого маршруту Київ—Харків. Електрички по обох нових ділянках пройдуть якраз напередодні нашого професійного свята.

Інтерв'ю взяв
Аркадій СОКОЛОВСЬКИЙ,
начальник прес-центру
Міністерства транспорту України.

Україна — Росія: що заважає взаємовигідному співробітництву?

— На макрорівні питання економічної взаємодії Росії та України нібито вирішені. Чому не спостерігається пожвавлення торгово-економічних стосунків?

— Насправді макропитання не вирішені. За час існування наших двох країн як незалежних держав, Україна дуже відстала в системі регулювання економічних відносин. Якщо Росія стала вже країною з ринковою економікою, що визнає світове співтовариство, то Україна залишається країною з централізовано регульованою економікою. За цінами, плануванням і т. п. Україна відстає з лібералізації економіки. Звідси всі проблеми.

Для взаємовигідної торгівлі створено сприятливі умови. В РФ немає нині більш ліберального режиму торгівлі з країнами СНД, ніж з Україною. Це режим вільної торгівлі плюс взаємна відміна ПДВ. Проте, у зв'язку з останнім чинником, найближчим часом різкого збільшення обсягів взаємної торгівлі не станеться. Заходи з відміни імпортного ПДВ призвели до того, що всі російські товари на внутрішньому ринку стали на 16% дорожчими за ті, що завозять з України. До того ж собівартість українських товарів значно нижча за аналогічні російські. Для цього є об'єктивні причини: сприятливі кліматичні умови, компактна територія (менші транспортні витрати), нижча заробітна плата. В результаті, українські товари завдяки меншим витратам виявляються конкурентоздатнішими за російські. На ринку РФ це призводить до певних протиріч між українськими та російськими комерсантами. У цьому зв'язку слід очікувати звернень спілок виробників і експортерів до керівництва Росії за захистом прав вітчизняних товаровиробників.

У нинішній час особливістю російсько-української взаємної торгівлі є різна структура експорту двох країн. Український експорт до Росії більш досконалий і різноманітний у порівнянні з російським експортом. Більшу частину українських поставок становлять товари високого та середнього ступеня переробки, в той час як російський експорт складається з сировинних і товарів низького ступеня переробки. Близько 70% поставок припадає на енергоресурси.

— Виходить, з одного боку, вирішені питання регулювання торговельно-економічних стосунків, а з другого — є якісь проблеми?

— Головна перепона — неспівпадання системи управління економічними процесами в Російській Федерації і Україні. Ми порівнюємо нерідко непорівнянні речі. В РФ управління виробництвом децентралізоване і керується ринком, а в Україні багато процесів регулювання виробництва та зовнішньої торгівлі централізовані.

Якщо з РФ приїжджає, наприклад, керівник «ГАЗу» чи РАТ «Газпром», то він зустрічається в Україні з Президентом, прем'єром. Ті роблять різні заяви, які часто не мають прямого виходу на господарську практику, невигідні для суб'єктів господарювання.

В Україні сильні органи державної влади і в центрі, і на місцях. Вони керують діяльністю регіонів, підприємств, які не мають достатньої самостійності.

У Росії створено десятки галузевих об'єднань виробників та експортерів за різноманітними секторами та сегментами ринку. Вони користуються великим впливом і управління галузями та підгалузями перейшло від верхніх ешелонів державної влади на цей рівень. До держави одна вимога: створювати умови для їх життєдіяльності. Останні зміни в російському уряді показали, що він стає ще більш функціональним, відходить від галузевого принципу управління, якого прямого регулювання та контролю. Неспівпадання систем управління в наших країнах призводить до колізій.

Свою точку зору висловлює торговий представник Російської Федерації в Україні Володимир МАКСИМОВ

Підприємці з Росії, котрі приходять на український ринок, гадають, що тут така сама ступінь лібералізації управління економікою, як і в Росії, а ділові люди з України вважають, що в РФ така сама ступінь централізації економіки, як і в Україні. Але Україна відстає від сусідки у здійсненні ринкових перетворень на 2—3 роки.

— У лютому під час візиту Леоніда Кучми до Москви було підписано програму економічного співробітництва Російської Федерації і України на 1998—2007 роки. Здавалося, створено надійні механізми для розвитку торговельно-економічних зв'язків наших країн. Проте практика нинішнього року цього не підтверджує. Українська статистика каже про те, що в І кварталі 1998 року, у порівнянні з відповідним періодом 1997 року, знизилися обсяги зовнішньої торгівлі України не тільки з РФ (18,7%), а й з усім світом (16,5%). Йде переорієнтація зовнішньої торгівлі України зі Сходу на Захід.

— Дається взнаки, очевидно, те, що українські міністерства та відомства доводять до своїх підприємств завдання цієї програми, проте необхідних засобів для їх здійснення немає. У цілого ряду російських партнерів є кошти, але вони спрямовують їх туди, де капіталовкладення дають прибуток швидше і надійніше, без бюрократичної тяганини.

— Ви хочете сказати, що лаг в економічних реформах у наших країнах настільки серйозний, що це різні економіки, вектори яких розійшлися, поєднувати їх стає все важче?

— Так.

— Який же вихід із ситуації, що склалася?

— Мені здається, що українській стороні необхідно, по-перше, перестати нагнітати образ торговельної війни в наших стосунках. Діють закони економічної доцільності, сприятливого клімату для інвестицій, відсутності бюрократичних бар'єрів для руху капіталів, товарів, послуг, робочої сили. По-друге, треба давати реальну інформацію того, що відбувається в сфері податкового, митного, законодавчого регулювання економіки.

Наведу такий приклад. Нещодавно українська газета «День» надрукувала матеріал про те, що в Тулі створюється спільне підприємство для складання харківських тракторів. У публікації йдеться про те, що митний збір на готові вироби вищий, ніж на комплектуючі. Хоча між Росією та Україною митних зборів на ввезення товарів немає. Це викривлена інформація. І такі матеріали зустрічаються в пресі часто. Куди їх віднести? До наперед неправдивих повідомлень чи до чистосердечних помилок?

Після цього до нас у торгпредство телефонують українські підприємці й запитують: «Яке мито треба заплатити, щоб відвезти товари до Росії?». Відповідь проста: «Ніякого».

Пропаганда торговельної війни в наших взаємовідносинах зробила свою справу. Якщо чотири роки тому енергоносії в російському експорті в Україну становили 65—67%, то тепер — 75%. Їх видобування й доставку забезпечують всього кілька областей Росії. Причому в основному на умовах бартеру. Зайнято в цих галузях всього декілька десятків тисяч чоловік. Ось реалії нашої торгівлі з Україною.

І при цьому структура взаємного експорту наших двох країн така, що зовнішня торгівля просто зайшла в глухий кут. Увесь світ блокується в торгово-економічній сфері, а ми все більше розходимося, захищаючи ніби внутрішній ринок. Вважаю, що Україна штучно відгороджує себе від економічного простору Росії. У нас теж починають відвикати від цілого ряду в минулому звичних українських товарів. А ефект від цього один. Ринок не терпить порожнини. Місце російських та українських виробників займає продукція з третіх країн. Ми створюємо робочі місця в дальньому зарубіжжі, інвестуємо там цілі галузі.

Свого часу Україна щороку ввозила до 10 тисяч ростовських комбайнів «Дон», а останніми роками —жодного. Тим часом Харківський завод ім. Малишева починає збирати польські комбайни «Бізон». В Україну експортуються комбайни «Джон Дір» та інша сільгосптехніка з країн далекого зарубіжжя.

— Очевидно, тому, що ця продукція краща за російську? Відбувається нормальна конкуренція.

— Я так не думаю. Йде свідоме підривання монополіями ряду країн ринку Російської Федерації, виробляється своєрідна алергія на товари з російською маркою, реалізується прагнення перервати технологічні ланцюжки та коопераційні зв'язки, що створювалися десятиліттями. Врешті-решт ослаблена буде й Росія, і Україна. Подивіться, що відбувається: до України масово завозиться продукція кондитерської, харчової, пиво-безалкогольної, легкої, меблевої промисловості з дальніх країн. Навіть олія, ковбаса й соки. І при цьому на грані закриття тисячі аналогічних вітчизняних підприємств. Про яку здорову конкуренцію тут можна вести мову? Чомусь засоби масової інформації не виховують у населення алергію до цієї продукції.

Стосовно конкурентоспроможності українських товарів на російському ринку, то вони нерідко пропонуються за світовими цінами. Це нереально. Ціни мають бути на 15—20% нижчі. А українські індикативні ціни формують у підприємців нерідко перекручене уявлення про місткість російського ринку і цінової ситуації на ньому.

Політика українського керівництва на штучне підтримання конкурентоспроможності вітчизняних товарів на російському ринку призведе до ще більшого закриття ринку. Нещодавно було прийнято Закон «Про заходи щодо захисту економічних інтересів Російської Федерації під час здійснення зовнішньої торгівлі товарами», який передбачає чіткі процедури регулювання ввезення товарів у Росію, застосування спеціальних захисних, антидемпінгових чи компенсаційних заходів при загрозі внутрішньому ринкові. Тому проблеми взаємної торгівлі треба вирішувати шляхом взаємовигідного співробітництва, домовленостей, а не суперництва.

Для того, щоб повернутися до колишніх позицій на російському ринку, українським бізнесменам треба докласти величезних зусиль, знову завоювати авторитет, втрачений українською продукцією, вести скрупульозну маркетингову роботу, підвищувати якість, йти на якісь жертви. Навіть найкращі політичні домовленості між керівниками наших двох країн не приведуть до автоматичного відкриття внутрішнього ринку. Це стосується також і російського експорту в Україну. Наші експортери відвикли від українського ринку внаслідок маніпуляцій з ПДВ, ненадійності українських партнерів, низької платіжної дисципліни, формування цінових співвідношень під час бартерних операцій не на користь російських партнерів.

— Україна продовжує залишатися дуже важливим торговельним партнером Росії?

— Так. На неї припадає 8,5% російського експорту (перше місце) і 7,5% імпорту (четверте місце). Однак Україну витісняють Німеччина та інші країни далекого зарубіжжя.

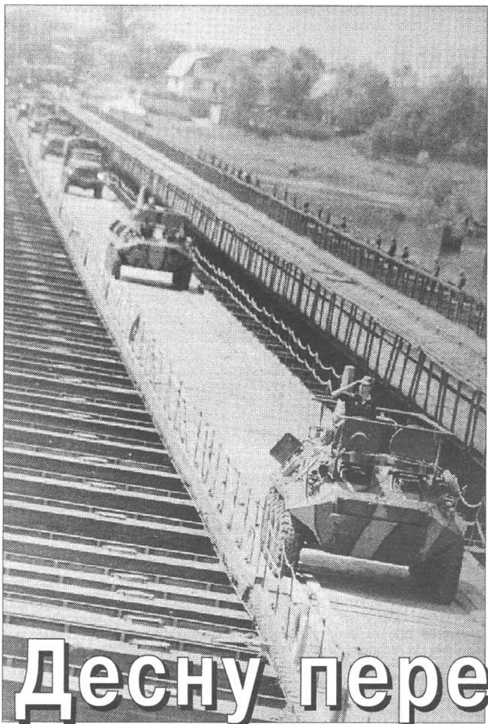
— Який вихід?

— Домагатися сполученості законодавчого поля для бізнесу в наших державах, зокрема того, що стосується діяльності промислово-фінансових груп (ПФГ), участі в процесі приватизації. В Росії 15 ПФГ дають 70% надходжень до бюджету. Необхідно розвивати погоджувальні дії на ринках третіх країн. Це стосується насамперед цілої низки галузей військово-промислового комплексу, космічної, кораблебудівної, машинобудівної промисловості. Подивіться, як об'єднують свої зусилля в утвердженні на старих ринках та завоюванні нових величезні транснаціональні компанії дальнього зарубіжжя, як вони ефективно використовують для цього авторитет і силу своїх держав.

І ще один аспект. Російський капітал приходить в Україну нерідко в прихованих, завуальованих формах. І виною тому — відсутність благополучного інвестиційного клімату, відповідних законодавчих гарантій. Треба створити всі умови для легалізації такого капіталу, виходу його з «тіні».

Юрій КОРНЄВ,
керівник регіонального інформцентру газети «Экономика и жизнь» в Україні.

Валентина ЮРЧИШИНА, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

Десну перейшли батальйони

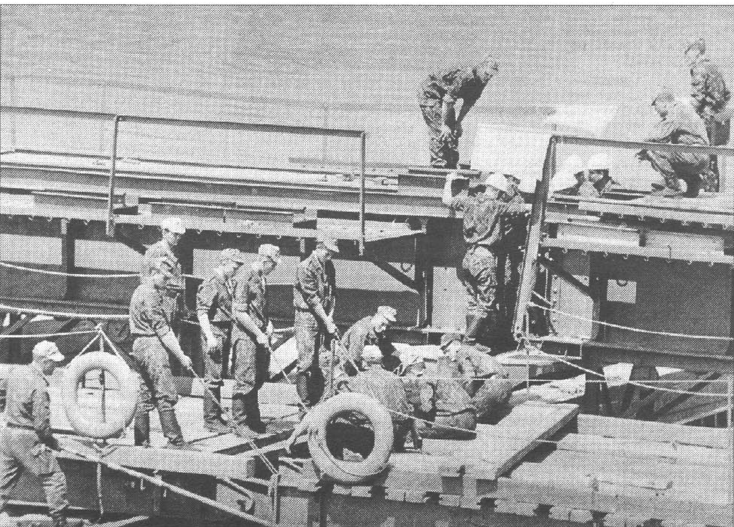
Мабуть, не всі знають, що в Україні кожен п'ятий кілометр залізниці прокладено військовослужбовцями. Загалом їх внесок у розвиток залізничної мережі України становить близько п'яти тисяч кілометрів відновлених та новозбудованих колій. Вести таке швидкісне будівництво допомагає сучасна техніка. Сьогодні залізничні війська є, мабуть, єдиною в Україні структурою, яка здатна наводити наплавні залізничні мости для пропуску через водні перешкоди військових ешелонів та самохідної техніки.

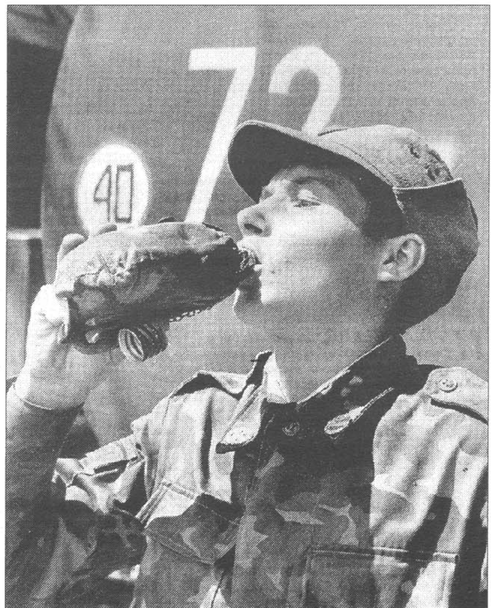
Чернігівський навчальний залізничний полк за 48 років свого існування чимало вже збудував мостів, проклав залізничних колій. У серпні 1995 року, наприклад, особовим складом цього полку був наведений тимчасовий пропускний міст через Десну біля села Пирогівки. У серпні — листопаді 1997 року полк брав участь у будівництві залізниці Буровка — Замглай, що дало змогу врятувати жителів села Замглай від холодної зими.

Сьогодні воїни-залізничники підвищують свою інженерну підготовку. Про це засвідчили тактико-спеціальні навчання «Десна-98», на яких хлопці в солдатських одностроях наводили переправу з допомогою моста НЗМ-56, вивчали об'єкти технічного прикриття та умови їх відновлення. Основне завдання, яке належало виконати військовослужбовцям, — відновити мостовий перехід з наплавним залізничним мостом через водну перешкоду в оборонній операції. Та ще й в диму, під ударами умовного противника. Але з усіма цими труднощами воїни-залізничники успішно справились. І буквально через тридцять хвилин мостовий перехід було відновлено. Невдовзі ним загуркотіли танки та вантажний потяг. Паралельно форсувала ріку автомобільна колона.

Міністр оборони України Олександр Кузьмук, присутній на цих навчаннях, подякував воїнам за вмілі дії, привітав із наступаючим Днем залізничника. А тим, які особливо відзначилися при виконанні службового обов'язку, вручив пам'ятні подарунки. Наостанок міністр сам перетнув автомобілем Десну через тимчасово наведений міст.

Заручники грошової розбірки

(Початок на 1-й стор.).

Нагадаємо передісторію цієї непростої ситуації, яка майже за рік обросла численними чутками й плітками. До речі, останні, м'яко кажучи, настороживали: так, на початку цього тижня подейкували ледь не про страту моряків, що залишилися на борту...

Отож 27 українських моряків—членів команди судна під мальтійським прапором «Дубай Валор», яким володіє Азовське морське пароплавство, з вересня 1997 року перебувають у Нігерії під арештом як заручники комерційного спору. Судно було зафрахтоване нігерійською компанією. Арешт стався після розвантаження бурового обладнання. Звинувачення полягає в тому, що частину обладнання було загублено і африканська сторона як сатисфакцію зажадала за моряків і судно «викуп» у... 17 мільйонів доларів США. (Пізніше незалежний експерт оцінив втрати у 200 тисяч доларів.) Власники судна, їхні адвокати і морські страхові фірми вживали заходи щодо гарантування звільнення заручників, однак місцева судова влада всіляко заважала їхнім діям. Водночас нігерійці загрожували насильницькими заходами. Було відкрито багатомісячний торг: у листопаді африканці зажадали 3,5 млн. доларів готівкою, а у квітні — 15 млн. До того ж для підтвердження не було жодних документів... Але 19 червня під тиском на високому політичному рівні суд міста Бенін також ухвалив рішення про звільнення екіпажу судна й видачу його членам документів до 24 червня. Фрахтувальники зустріли цю звістку з автоматами в руках і навіть здійснили напад на російського консула, який брав участь у звільненні. Тепер і проти них порушено кримінальну справу: слухання призначено на 3 серпня. Однак унаслідок втручання дипломатів на шляху додому перебувають лише 23 особи... Чотирьох не відпустили.

На судні залишилися капітан, його помічник, начальник радіостанції і старший механік, яким гарантував безпеку глава Нігерійської держави. Капітан Олександр Шульгін просив забезпечити йому можливість захищатися самостійно. У нього начебто є відеоплівка, на якій відзнято момент, коли вантаж було змито з борту судна 6-метровою штормовою хвилею. Можливо, днями будуть відомі результати слухання. Однак якщо нігерійський суд і винесе виправдувальний вирок решті членів екіпажу, виникне нова справа про борги для відшкодування матеріальних витрат, пов'язаних з перебуванням судна в порту, а також для сплати збитків членам екіпажу. Нині Азовське пароплавство уже сплатило прибулим в Україну морякам понад 260 тисяч доларів заборгованості у зарплаті за 14 місяців...

Дружини членів екіпажу, що залишилися в Нігерії, серйозно побоюються за життя своїх чоловіків. «У будь-який момент можуть прийти і силоміць забрати наших чоловіків — заручників грошової розбірки між судновласником та вантажоодержувачем», — сказала одна з них в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна».

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Коли в товаришах немає згоди...

ТЕРОРИЗМ. Це явище стало лихом кінця нинішнього століття. Не злічити його видів і проявів, а саме слово для багатьох стало синонімом жорстокості, нещадності, страху, дихання смерті. Можливо, тому, що між тероризмом і релігійним екстремізмом є тісний зв'язок, найглибше коріння тероризм пустив у країнах арабського світу.

Алжир, Марокко, Єгипет, Ліван... Список країн, де терористи проявили себе, можна продовжувати і продовжувати. Мабуть, це стало поштовхом до того, що арабські країни нинішньої весни підписали в Каїрі угоду щодо спільної боротьби з тероризмом. Три місяці — термін не великий, але помітних змін у ситуації з викоріненням зла поки не відчувається...

Ідея такої угоди вперше виникла 1993 року, коли єгипетський та алжирський уряди зіткнулися з різкою активізацією діяльності войовничих ісламістів. 29 липня 1996 року в тому-таки Каїрі відбулася конференція в рамках Ради міністрів Ліги арабських держав, яка затвердила кодекс боротьби з тероризмом. У документі сторони обіцяли не давати їм переховуватися на своїх територіях, не готувати бойовиків і не надавати їм матеріальної допомоги, а саме явище характеризували як «зростання загрози всьому світові».

З усім цим важко не погодитися. Наприклад, всюдисущий Голлівуд узяв це положення, як кажуть, на олівець. І за дуже короткий час «видав на-гора» величезну кількість кінострічок, що захоплюють подих. Показавши, що коли проти добре оснащених і фінансово забезпечених терористів не виступить нереальний у житті герой (якого не бере ні ніж, ні куля), то, як у окремо взятих громадян, так і всього людства, є великий шанс полетіти в тартарари з волі якогось релігійного шизофреника. Життя тим часом буває страшнішим від будь-якого кіно.

Хто не пам'ятає терористичний акт у Єгипті у місті Луксор? Тоді загинули 68 осіб, з яких 58 — іноземці. А кількість жертв кривавої бійні, яка триває вже шість років, зростає щодня. Згідно з офіційними даними, за цей час загинуло майже 30 тисяч осіб. За іноземними джерелами — їх понад 80 тисяч.

За оцінками західних дипломатів, підвищена увага до проблеми тероризму в регіоні свідчить про зростання стурбованості арабських держав у зв'язку з поширенням терору. І в цьому плані особливо гостро постає питання про те, що терористи «вийшли» за межі дрібних міжусобиць. Їхніми послугами користуються для руйнування економічних, політичних та державних підвалин.

Проте, незважаючи на ратифікацію каїрської угоди, між тими, хто її підписав, зберігаються гострі протиріччя. І держави розділилися на два основні табори. За безумовне й негайне розширення співробітництва для ефективної боротьби з тероризмом виступають Алжир, Туніс, Єгипет, Лівія, Бахрейн і Палестина. Прибічниками іншої точки зору, так би мовити, легковажнішого ставлення до цієї проблеми, є Сирія, Марокко, Ірак, Ліван, Судан, а також Саудівська Аравія та Йорданія. Так, повідомляє туніський журнал «Аль-Мустакбаль», під час обговорення тексту угоди марокканський міністр внутрішніх справ Дріс Басрі дав зрозуміти, що «перед його країною не постає проблема терору». У відповідь його алжирський колега нагадав присутнім про «наявність ретельно спланованої змови з дестабілізації арабських країн, складовою частиною якої є терор». Він наполягав на цілковитому викоріненні тероризму та усуненні причин, що викликають його появу.

До речі, держави, які увійшли до «другої» групи, не поділяють думки, що тероризм пов'язаний з релігійним екстремізмом. Наприклад, представники Саудівської Аравії вважають, що релігійний екстремізм — явище духовне й інтелектуальне — ніяк не пов'язаний зі злочинною й карною діяльністю. При цьому представники «м'якої» боротьби з тероризмом відкидають будь-які спроби сплутувати іслам з тероризмом і звинувачують у цьому невірних.

Що ж, схоже, така необхідна у нинішній ситуації угода матиме долю бездіяльного паперу, оскільки держави регіону не можуть поміж себе домовитися і спільно подолати труднощі. А в цей час від рук виродків гинуть усе нові жертви...

Зелене світло для «цивільного шлюбу»

ПАРЛАМЕНТ автономної області Каталонії схвалив закон про так звані подружні пари де-факто, який став першим такого роду законодавчим актом на території Іспанії. Його підтримали всі політичні організації, крім правлячої Народної партії.

Новий закон урівнює незареєстроване подружжя, якщо їхній союз триває не менш як два роки або вони мають дітей, практично в усіх правах із сім'ями де-юре. У даному разі йдеться перш за все про майнові і спадкові права (хоча і з деякими обмеженнями), пенсійну допомогу в разі смерті одного з подружжя. Подружні пари де-факто мають вправо усиновлювати дітей. Цей закон поширюється і на представників сексуальних меншин, які мають право створювати в Каталонії «подружні пари де-факто». Для цього вони зобов'язані зареєструвати свої відносини у нотаріуса, однак ця категорія громадян не може брати на виховання дітей.

Тим часом у нижній палаті Генеральних кортесів (національний парламент) ось уже кілька місяців на розгляді аналогічний законопроект, подання опозиційними Іспанською соціалістичною робітничою партією і коаліцією «Об'єднані ліві». Вони мотивували свою ініціативу тим, що нині в Іспанії 25—30 відсотків усіх шлюбів не реєструють і було б блюзнірством ігнорувати цю обставину. Проте під час голосування 163 депутати (представники консервативної правлячої Народної партії, коаліції «Конвергенція» і Союз Каталонії, партії «Канарський союз») проголосували проти закону. Тепер створено комісію для ретельнішого його вивчення й очікують повторного голосування.

Звертає на себе увагу той факт, що каталонські націоналісти у конгресі депутатів виступили проти законопроекту, а в своєму парламенті підтримали його. Цілком можливо, що в разі повторного голосування вони змінять свою позицію і тоді закон про подружні пари де-факто можуть прийняти в масштабі всієї країни.

На фото: в Барселоні, столиці Каталонії, молодь після вінчання не проти проїхатися в такому ось екіпажі.

Ще не час

«Час поховання В. І. Леніна ще не настав, і нам тепер немає чого починати новий виток якихось політичних суперечок», — заявив губернатор Санкт-Петербурга Володимир Яковлєв після церемонії поховання останків царської сім'ї. На його думку, «не варто починати новий скандал» навколо ідеї поховання тіла Леніна задля уникнення розколу в суспільстві, бо нині ще багато людей, для яких його ім'я святе, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Всі роботи добрі – обирай до душі

ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ, охоронник, таксист — у такому порядку вишикувало Міністерство юстиції США перелік найнебезпечніших професій в Америці.

Загалом насилля чи загроза насилля на робочому місці зачепила 1996 року (останній рік, за який зібрано повні статистичні дані) 1,7 млн. американців. Троє з кожних п'яти нападників були незнайомі жертві.

Переважно не таланить поліцейським: 306 із кожної тисячі охоронців порядку піддалися нападу чи погрозі нападу. Серед приватних охоронців цей показник дещо нижчий — 218 з кожної тисячі, у таксистів — 184. Далі у статистичному зведенні міністерства йдуть тюремники, бармени, психіатри, службовці бензозаправок, продавці винно-горілчаної продукції, санітари психіатричних лікарень, учителі неповних середніх шкіл, водії автобусів, учителі початкових шкіл і викладачі вузів.

Прямим підтвердженням правильності даних міністерства юстиції стали трагічні події в Капітолії минулої п'ятниці, коли від куль зловмисника загинули двоє поліцейських, що охороняли будинок конгресу США.

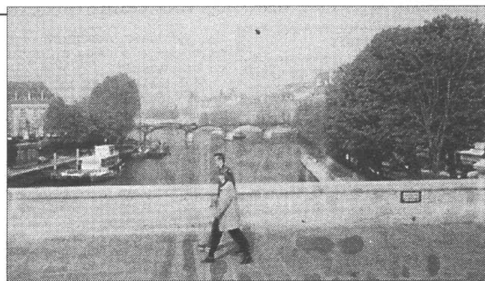
Для здоров'я і 9 мільйонів не шкода

У ПОЛЬЩІ набрав чинності антинікотиновий закон. Тепер на кожній упаковці з тютюновими виробами слід друкувати великим шрифтом напис про шкоду куріння, повідомляє ДІНАУ. Таке попередження має бути не менш як на одній третині поверхні сигаретної пачки.

Тютюновим концернам, котрі мають свої підприємства в Польщі, довелося терміново розробляти й виготовляти нову упаковку своєї продукції. Вони витратили на це 30 млн. злотих (майже 9 млн. доларів США). До того ж, за прогнозами фахівців, налякані аршинними попередженнями курці скоротять уживання в країні сигарет майже на 2 млрд. штук, що скоротить прибутки виробників ще на 200 млн. злотих. Відчутного й раптового удару антинікотиновий закон завдав і оптовим продавцям палива. Більшість із них не встигла розпродати зі складів товар у старих упаковках. Оскільки його реалізацію на внутрішньому ринку категорично заборонено, «стратегічні запаси» сигарет активно переправлятимуть за межі країни. Цілком імовірна їх поява і в Україні.

Французи — демократи. Тому й захищають рідну мову...

або Щоб з нацією рахувалися інші, їй потрібно розвинути самоповагу

Національні збори і Сенат прийняли згідно з рішенням Конституційної Ради № 94-345 ДС від 29 липня 1994 року. Президент Республіки підписує закон, зміст якого подається нижче.

Текст закону про вживання французької мови (скорочений варіант).

Закон № 94-665 від 4 серпня 1994 року.

Стаття 1.

Французька мова як державна мова, згідно з Конституцією, є важливою складовою частиною самобутності і національного надбання Франції. Вона є мовою навчання, праці, обмінів в усіх сферах суспільного життя. Вона є основним засобом зв'язку між країнами, що складають франкомовну спільність.

Стаття 2.

Вживання французької мови є обов'язковим в назвах, об'явах про пропозиції, презентації, в способах використання, описі умов гарантії товару, виробу або послуги, а також у рахунках і квитанціях.

Ті самі положення застосовуються щодо будь-якої реклами, письмової, усної чи аудіовізуальної.

Стаття 3.

Будь-який напис або об'ява, розміщені на шляхах, у місцях загального користування та суспільному транспорті і призначені для інформації публіки, мають бути виконані французькою мовою.

Якщо напис, виконаний з порушенням вищезазначених положень, прикріплено користувачем на майні або товарі, що належить юридичній особі публічного права, ця особа повинна вимагати у користувача усунення порушення у встановлений нею термін та його коштом. У разі невиконання цієї наполегливої вимоги порушник може бути позбавлений права користування майном незалежно від умов угоди чи терміну її дії.

Стаття 5.

Французькою мовою складаються тексти угод, незалежно від їх предмета і форми, сторонами, в яких є юридична особа публічного права чи приватна особа, яка виконує публічні функції. В цих угодах не повинні вживатися вирази чи терміни іноземною мовою, якщо існує аналогічний французький вираз або термін, схвалений за умов, передбачених законодавчими актами про збагачення французької мови.

Стаття 6.

Кожен учасник будь-яких зборів, колоквіуму чи конгресу, організованого у Франції фізичними чи юридичними особами французького громадянства, має право висловлюватися французькою мовою.

Документація, що роздається учасникам перед початком і під час роботи та презентує програму роботи, має бути складена французькою мовою і може бути перекладена однією чи кількома іноземними мовами.

Якщо збори, колоквіум чи конгрес передбачають розповсюдження серед учасників підготовчої чи робочої документації або публікацію протоколів і звітів, тексти виступів, що подаються іноземною мовою, повинні супроводжуватися принаймні коротким викладом французькою мовою. Ці положення не застосовуються щодо зборів, колоквіумів чи конгресів, що стосуються лише іноземців, а також зборів у підтримку зовнішньої торгівлі Франції.

Стаття 7.

Публікації, часописи і повідомлення, що розповсюджуються у Франції і видаються юридичною особою публічного права, приватною особою, що виконує публічні функції, чи приватною особою, що користується державними субсидіями і які видані іноземною мовою, повинні мати принаймні короткий виклад французькою мовою.

Стаття 8.

Три останні параграфи статті Л 121-1 Кодексу про працю замінено чотирма параграфами в такій редакції: «Трудова угода, що укладається письмово, має бути складена французькою мовою. Якщо в контракті йдеться про посаду, яка може бути названа лише іноземним терміном, що не має відповідника французькою мовою, трудова угода повинна подавати пояснення цього іноземного терміна французькою мовою.

Стаття 9.

I.

Стаття Л122-35 Кодексу про працю доповнюється параграфом у такій редакції: «Правила внутрішнього розпорядку пишуться французькою мовою. До них може додаватися переклад однією чи кількома мовами».

Стаття 11.

I.

Французька мова є мовою навчання, іспитів та конкурсів, а також мовою дисертацій, дипломних робіт у державних та приватних навчальних закладах, за винятком випадків, виправданих необхідністю вивчення регіональних чи іноземних мов та культур, або коли викладачами є асоційовані чи запрошені іноземні професори.

II.

Після другого параграфа статті 1 закону № 89-486 від 10 серпня 1989 року про орієнтацію освіти додається параграф у такій редакції: «Володіння французькою мовою і знання двох інших мов входить до основної мети навчання».

Стаття 15.

Умовою надання місцевими органами та державними установами будь-яких субсидій є додержання положень даного закону особами, що їх отримують.

Будь-яке невиконання цих положень, після того, як зацікавлена особа буде зобов'язана викласти свої міркування, може викликати повне або часткове повернення субсидії.

Стаття 18.

Порушення положень законодавчих актів, прийнятих для застосування цього закону, засвідчується у протоколах, які зберігають юридичну силу до того часу, як буде доведено протилежне.

Під загрозою недійсності протоколи мають бути адресовані у п'ятиденний термін після їхнього складення прокурору республіки. В той же термін надсилається копія зацікавленій особі.

Стаття 20.

Даний закон має імперативний характер.

Закон застосовується щодо угод, укладених після набуття ним чинності.

Стаття 21.

Положення даного закону застосовуються поряд із законодавчими та нормативними актами стосовно регіональних мов Франції і не суперечать їхній дії.

Стаття 22.

Щорічно до 15 вересня уряд надсилає до палат парламенту звіт про застосування даного закону і положень міжнародних договорів і конвенцій стосовно статусу французької мови у міжнародних інституціях.

Стаття 23.

Положення статті 2 набувають чинності після публікації Державною радою декрету, що визначає порушення положень цієї статті, і не пізніше, як за двадцять місяців після публікації даного закону в «Журналь офісьель».

Даний закон буде виконуватись як державний закон.

Складено в Парижі, 4 серпня 1994 року.

Урок цивілізованості

Інтерв'ю-коментар до закону Французької Республіки про вживання французької мови

Переконаний, що текст закону викликав чимало запитань і в тих, хто повністю згоден з його положеннями, і в тих, хто ніколи б за його впровадження не агітував.

Тому прокоментувати його я попросив народного депутата України, голову Конгресу української інтелігенції, поета Івана Драча.

— Іване Федоровичу, в світі є поняття «франкофонні країни». До них відносять всі держави, громадяни яких розмовляють французькою мовою. Але нещодавно до цієї групи віднесено й слов'янську державу Болгарію. Пояснення — в Болгарії мова Вольтера й Дідро широко вживана. То що ж маємо на увазі, коли говоримо про «уроки французької»?

— «Уроки французької» нікого не дивують ані в шкільних розкладах на всіх континентах, ані в академічних курсах, ані в практикумах, що їх влаштовують посольства Франції по всьому світу. «Уроки французької» — світова мистецько-літературна, філософська, політична, наукова класика.

Дехто може здивуватися: навіщо повторювати загальновідоме про глобальність поширення французької мови і культури?

А виходить, що треба це робити, щоб мати можливість порівнювати, як вирішуються важливі для існування держави проблеми, зокрема культурні.

4 серпня 1994 року Національні збори і Сенат Франції згідно з рішенням Конституційної Ради прийняли текст закону № 94-665, який підписали тодішній президент, прем'єр-міністр і всі міністри країни.

Так от, у ньому держава, створена одним з авангардних етносів сучасності, нагадує знову і знову: «Французька мова як державна мова, згідно з Конституцією, є важливою складовою частиною самобутності і національного надбання Франції».

Ось як має утверджувати національну самобутність народ у добу суцільних інтеграцій, «спільних просторів», спільних ринків тощо, якщо він вважає себе цивілізованим.

Французький мовний закон здатний прислужитися українським законодавцям і урядовцям своїм змістом, конкретними статтями. Але передовсім — концептуально. Він допомагає нарешті якщо не усвідомити, то хоча б засвоїти деякі світові реалії, в яких хоч-не-хоч мусять жити й діяти офіційні представники державної влади в Україні, якщо не бажають виглядати на міжнародній арені безнадійними простакуватими провінціалами.

Сучасні французи нагадують кілька старих, але невмирущих, націєтворчих істин. А саме: щоб з нацією рахувалися інші, їй потрібна розвинута самоповага. Завдання багатогранне, але держава розвинутої нації має і виконує свої обов'язки у його розв'язанні. Зокрема і в мовній сфері. Як саме — читаймо закон від 4 серпня 1994 року. І ще раз переглянымо підписи під ним.

— Іване Федоровичу, те, про що ви говорите, на жаль, розуміють в Україні далеко не всі (це коли говорити, як кажуть, м'яко). «Спочатку економіка, а потім культура» — ось гасло наших прагматичних «батьків нації».

— Це так. Але в конкурентному змаганні націй і країн не існує поділу державного життя на економічне чи культурне. Ви назвали нинішніх можновладців прагматиками. Але насправді це вони гадають, що діють прагматично. І пошиваються в провінціали. Приписи французького закону щодо мовного режиму в фінансово-економічній сфері включно з міжнародними торговельними чи виробничими зв'язками, встановлення жорстких норм функціонування французької мови в юриспруденції, в трудовому законодавстві, в рекламі, в будь-якому публічному спілкуванні саме і подають зразок національної прагматичності на противагу нашим доморослим, відсталим утопістам-урядовцям. Про освіту годі й казати: «Володіння французькою мовою і знання двох інших мов входить до основної мети навчання».

Хто з українських чиновників дозрів до такого формулювання, тобто до подібного рівня сучасної цивілізованості?

— Іване Федоровичу, на прикладі того, як в Україні вирішуються проблеми, пов'язані з відродженням національної духовності, можна дійти гіркого висновку — у нас навіть демократія працює проти народу. Тобто будь-які спроби проявити ініціативу нашими опонентами розглядаються то як порушення прав людини, то ще якось.

— Прочитаймо ще раз французький закон про вживання національної мови в державі. Французьку демократію ніхто не наважиться поставити під сумнів.

Зрозуміло, що важко навіть уявити, який би здійнявся галас проти української «недемократичності», якби за прикладом родоначальників демократії «умовою надання місцевими органами та державними установами будь-яких субсидій» декретувалася обов'язковість україномовності.

Але правда в тому, що опудало «насильственной украинизации» здатне страхати хіба що нашу полохливу провінційність. Європа і світ ставляться до артикула цитованого закону про «гарантії дотримання вимог вживання французької мови та впливу франкомовності» як до явища цілком природного і сучасного.

Ось в який спосіб цивілізована держава, як і належить, встановлює правила суспільного, національного співжиття. Наголошу, що даний закон обов'язковий до виконання. Рівночасно французька держава надає громадянському суспільству (омріяному українськими прогресистами всіх мастей) ефективні засоби охорони свого національного здоров'я власними, йому притаманними методами: «Будь-яке об'єднання, що діє на постійних засадах та проголошує в своєму статуті захист французької мови» (на кшталт українських громадських організацій КУІн чи «Просвіта») має право юридичного втручання, коли вважає, що закон про французьку мову хтось порушує. А от дуже демократизованим українцям залишене лише середньовічне право захищати рідну мову: апелювати до Президента, Верховної Ради, Кабміну, писати до своїх правителів «дрібним почерком» нескінченні заяви і скарги, на які, цілком можливо, надійде відповідь... іноземною мовою.

Але, можливо, ми ставимо перед державними репрезентантами українського народу надмірні вимоги? Можливо, переоцінюємо їхні здібності, адже корисні знання теж не всі однаково опановують?

Підготував Віталій АБЛІЦОВ.

Віталій ЖЕЖЕРА, Олександр КЛИМЕНКО (фото), «Голос України»

Портрет

У КАБІНЕТІ Людмили Павлівни Супрун красується картина, написана десь після скасування кріпосного права. Це полотно роботи Богданова-Бельського «Старий на капустяному полі» — колишній солдат царської армії спокійно дістає тютюн з кисета. Господиня кабінету каже: «Бачите, його шинель потерта, але у нього вже тютюнець завівся! Звідки? А він має власне хазяйство! Придивіться, в кутку картини не вистачає кількох капустин. Ото він їх продав і купив собі тютюну!»

Говориться це з таким захопленням, що аж самому хочеться закурити на власному капустяному полі. Втім, Людмила Павлівна зворушила уяву ще раніше — коли посприяла театральним починанням режисера Андрія Жолдака. А Жолдак — це тобі не патріархальний капустяний дід, характер куди крутіший!

Та хіба він один? Пані Супрун очолила Український благодійний фонд, недавно за її підтримки відкрито в Києві мистецьку галерею «Пектораль», має намір видати каталог наших найзначніших митців. Отже, ми в гостях у Людмили Павлівни Супрун — народного депутата України, почесного президента асоціації «Інтерагро».

Діалог на краю капустяного поля

— Людмило Павлівно, щойно бачив у метро малого жебрака. Він не прикидався нещасним, просив грошей дзвінко й весело... Як ви взагалі ставитесь до проблеми прохачів і тих, що дають?

— Коли була в другому класі, ми з мамою йшли вулицею й побачили псебрачку. Запам'яталось тодішнє відчуття невизначеності. З одного боку, незрозуміло, як можуть здорові люди просити. З другого — може, в неї маленька дитина або якесь горе. Я не знала, як до цього ставитись.

— З роками щось змінилося?

— Подвійне відчуття лишилось. І шкода, і незрозуміло. Незрозуміло — бо в нашій сім'ї всі багато працювали.

— Тобто, сім'я вас зробила такою, якою ви є?

— Змалку мене більше виховували дід і бабуся, бо батьки допізна на роботі. Дід — інвалід війни першої групи, працював бухгалтером-ревізором. Навчив мене читати і рахувати з чотирьох років, навіть батьки не знали. У нас на лампочці замість абажура висіла газета, і от я прочитала вголос: «На благо Советской Родины!» Мама подумала, що дитина щось вигадує. А я прочитала ще: «События в Индокитае». Ну, тут мама повірила — бо не могла ж я сама придумати Індокитай!

Мої дідусі були дуже серйозні, обидва читали «Правду» від гасла «Пролетарі.., єднайтеся!» до телефонів редакції на останній сторінці.

Батьки — з багатодітних селянських сімей, у мами було одинадцять братів і сестер. Ми підтримуємо стосунки з усіма родичами, так заведено. Це рятує нас у будь-яких ситуаціях. Ще й тепер, коли всі зберемось, нас буде душ сто. Завдяки сімейним традиціям я не знаю, що таке скупість, що таке сваритися з батьками. За все життя було раз чи двічі, коли виникали якісь проблеми.

— Мабуть, через те, що у вас рано з'явилися женихи?

— Ні, на це батьки дивилися навіть ліберальніше, ніж я! Я справді була самостійною, і вони це поважали. Мама розказувала, що я, ледь навчившись ходити, намагалася сама переходити дорогу.

— Отже, раннє самоусвідомлення. Це завдавало клопоту батькам?

— Гадаю, ні. Я вчилася відмінно, моя самостійність не завдавала їм клопоту. До речі, чоловік мені розказував, чому він на мене звернув увагу. На зупинці він хотів подати руку, коли я заходила до автобуса. І одержав відповідь: «Я сама!» Звідтоді він почав до мене придивлятися.

— Ви пішли на самостійну роботу під час «перебудови». Вона вплинула на ваші ділові якості?

— Вперше я почала працювати ще після восьмого класу — під час літніх канікул пішла на інструментальний завод ученицею токаря. Вдома сказала, що хочу подивитися, як воно там. Вступила на юрфак Київського університету й одночасно — на роботу, бо стипендія маленька. Батьки займали непогані посади, мама керувала підприємством, батько — головний конструктор великого заводу, але я працювала.

А перша справді самостійна робота була в сільському господарстві. Закінчила університет з червоним дипломом, але пішла працювати юрисконсультом на село.

— Чому вам, міській дитині, це раптом спало на думку?

— Ну, не раптом. Знаєте, якби я тоді була мужчиною, то, мабуть, поїхала б служити в Афганістан.

— Це вплинуло на вибір чоловіка? Адже він у вас «афганець»?

— Я вже потім дізналася, що «афганець». Він про це неохоче розповідав... А мій порив у село — то був ідеалізм, бажання щось зробити.

— І вам вдалося зробити оте «щось»?

— Так, я за чотири місяці повернула колгоспові за позовами та претензіями близько мільйона карбованців, тоді як господарство всього за рік заробляло мільйон двісті тисяч.

— Чому ж вони вас відпустили?

— Не хотіли відпускати, але я вступила до аспірантури, займалася міжнародним правом, потім правовими аспектами ядерної безпеки України. 1993 року вже була провідним співробітником Інституту держави і права. То був період пошуку самої себе. Адже я мала непогану освіту й бажання працювати — але самореалізуватися було важко, неможливо знайти роботу для душі, таку, щоб хотілося туди йти. Такою роботою стала асоціація «Інтерагро».

— Але свого ідеалізму ви не позбулися. Інакше чим пояснити ваше благодійництво — річ в усіх відношеннях непрактичну й невдячну?

— Я сама себе питала, чому цим займаюся. Переглянула своє життя й збагнула, що мама все-таки до чогось привчила. Приміром, щотижня ми ходили до театру. У Запоріжжі чудовий театр імені Щорса. Там тоді ще працювала родина Сумських. З Олею Сумською ми навчалися в одній школі, а її сестра Наталя — в одній школі з моєю сестрою. Все це не минуло марно. Мало того, батьки возили нас до Москви, спеціально, щоб ми подивилися Третьяковську галерею. Тобто, оцей потяг до мистецтва — він нікуди не подівся. І коли я вже років два-три попрацювала, то відчула: чогось не вистачає. І я, після якогось особливо напруженого дня, почала відвідувати художні виставки. Спершу мене навіть не цікавило щось конкретне — просто душа туди просилася. Потім усвідомила, що життя без духовного наповнення нікому не потрібне. А робота заради роботи може тебе знищити. Мистецтво ж допомагає зберегти гармонію.

— Але ж так зване навколомистецьке середовище — воно зовсім не гармонійне! Недавно я спостерігав за вами на прес-коктейлі в галереї «Пектораль». Ви прийшли туди просто поспілкуватися, а ми... просто чекали, чим ви нас «облагодієте». Здається, нинішні меценати надто часто потрапляють в отакі ситуації. Бо суспільство не готове до цивілізованого меценатства. Все вирішується на рівні «прохач — благодійник»...

— Знаєте, на «неготовність» я не звертаю уваги. Я ж так само колись була «не готова», але прийшла до цього! Щодо благодійництва — я роблю це тому, що маю таку внутрішню потребу, й не зважаю, як на це подивляться.

— Тобто, у вас нема експертної ради чи чогось подібного?

— Намагаємося до кожної людини підійти з точки зору її дійсних потреб. Приміром, талановитий хлопчик грає на фортепіано. Ясно, що його батьки ніколи не попросять зайвого. От ми й допомагаємо — концертний одяг, участь у зарубіжних конкурсах. Це те, що батьки не можуть зробити. Тобто, ми не беремося впливати на талант, хай це роблять учителі, а ми допомагаємо організаційно. Якщо цього не робити, ми просто не побачимо талановитих дітей. Рекомендація тут не допомагає — треба бачити людину.

— З усіх ваших доброчинств найдивовижніше — режисер Андрій Жолдак. Його нелегко «облагодіяти»...

— З Андрієм все було справді непросто. Він приходив до мене десятки разів, а потім якось дав свій сценарій і сказав: «Ось моя дитина!» А я до афектів ставлюся обережно. Ні, кажу, забери, не треба! Але прочитала — і була вражена. Бо він таки талановитий, хоч буває і нахабним, і незграбним, і яким завгодно. Приємно, що він зараз привозить гран-прі з зарубіжних театральних фестивалів.

— Колись я мав зустріч з Леонідом Макаровичем Кравчуком. Він якраз тоді став меценатом і скаржився на труднощі цієї справи. А мені було дивно: чому ж Кравчук-президент не допоміг Кравчуку-меценатові?

— Я не думаю, що повинне розвиватися передусім меценатство. Розвиватися мусить економіка — тоді у нас буде менше людей, котрі потребуватимуть допомоги. Вважаю, що ситуацію в Україні змінити можна, але для цього всім треба багато працювати. Ситуацію можна переломити — за рахунок законодавчого забезпечення певних процесів. Пояснити?

— Але якомога простіше, будь ласка.

— Гаразд. Основна проблема України — відсутність грошей. Через це промисловість і село в упадку, люди не можуть придбати чи побудувати хату і т. д. Де взяти кошти?

— У вас попросити!

— А якщо ні в кого не просити? Де беруть кошти інші країни? Подивіться на західних громадян — у кожного в кишені 10-20 доларів. Решта — на рахунках у банках. Усі громадяни України протягом року отримують 44-45 млрд. гривень офіційно. Якщо громадянин зможе розраховуватися карткою або чеком, то банки зможуть кредитувати підприємства. Це повинно бути одним із головних завдань нинішньої ВР — запропонувати систему законодавчих актів, які дозволять нормалізувати грошові відносини в Україні.

— Вважаєте, вам це вдасться?

— Я ж працюю не сама, це цілий колектив фахівців, які, до речі, 1995 року на замовлення ВР готували стратегію розвитку України. Але роботу виконано наполовину, фінансування припинено, і вже нікому не цікаво, що там ці науковці роблять. І наше завдання — об'єднати науковців та практиків, які справді можуть виробити комплекс законодавчих заходів для того, щоб змінити ситуацію на краще.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Про майстра, який вважає, що народився вдруге

Либонь, не варто відрекомендовувати відомого форварда Віктора Леоненка. Цей яскравий гравець тричі був найкращим футболістом України. До речі, йому віддавали перевагу й журналісти — учасники традиційних опитувань нашої газети. Леоненко був і лауреатом референдуму «Голосу України»

Однак на певний час Віктор опинився у затінку, частіше виступав за другу команду київського «Динамо», навіть їздив за кордон на оглядини. Зокрема, до Англії. І раптом у другому турі нинішнього чемпіонату ЦСКА— «Карпати» у складі армійців уболівальники побачили знайому фігуру. Дебют колишнього динамівця виявився блискучим: два з трьох забитих м'ячів ЦСКА на рахунку Леоненка. І в наступному турі в Івано-Франківську Леон, як його ласкаво називають «фани», відзначився і з трьома м'ячами очолив змагання бомбардирів.

— Вікторе, як настрій у зв'язку з останніми змінами у вашому житті?

— Чудовий. Як потрапив до ЦСКА, наче знову народився на світ.

— Виходить, не шкодуєте, що змінили клуб?

— А чого шкодувати? Граю у вищій лізі, працюю з Безсоновим...

— Повернімося у рік позаминулий. У Белфасті наша національна збірна зробила перший вдалий крок у відбірковому циклі Франції-98, обігравши команду Північної Ірландії — 1:0. За відгуками преси, успішно зіграв і Леоненко. А потім у вас усе пішло шкереберть. Що сталося?

— Якщо пригадуєте, ми програли швейцарському «Ксамаксу» в Кубку УЄФА, а мене ще й травмували. І, як кажуть, пішло-поїхало. Майже протягом року тривала моя футбольна чорна смуга. Лікувався і в Німеччині, і в знахарок. І в результаті опинився в «Динамо-2».

— Напевно, сумно стало?

— Трохи. Але найбільше мене непокоїла травма ноги. Щоразу думав, а чи зможу ходити після чергового матчу. Звичайно, хотілося грати на вищому рівні. Шкода за втрачений час.

— Отже, міцно засіли в «Динамо-2»...

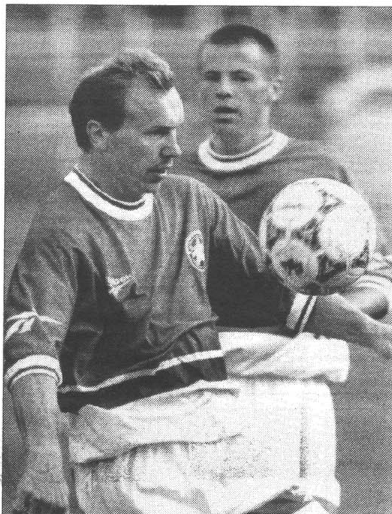
— Не зовсім. Був і в першій команді. З нею пройшов збори в Німеччині, а потім, перед грою з «Ювентусом», —в Ізраїлі. І знову за горло схопила хвороба — уколи, лікування. А потім якось непомітно видряпався. Сплюну тричі, щоб не наврочити. І досі із здоров'ям ніби все гаразд.

— Вікторе, а коли в команді з'явився Лобановський, чи мали з ним розмову?

— Авжеж. Валерій Васильович намагався словом підтримати мене. Казав: старайся, і все буде гаразд. Але зрозумів, що мене до складу не планують. Напевно, решта була набагато сильніша від мене.

— А чи пропонували вам поїхати до якогось зарубіжного клубу?

— Варіанти, як кажуть в Одесі, були. Є вони і тепер. Але мені подобається в ЦСКА. Якщо цей клуб наприкінці року запропонує умови, які мене задовольнять, гратиму за армійців, поки ноги не «зітру». І за кордон не поїду.

— Цікаво, а як відбувався ваш перехід?

— Тренери ЦСКА зі мною розмовляли раніше. Я погоджувався на пропозицію, але казав, що мене не віддадуть. І раптом одного, як з'ясувалося, щасливого для мене дня зателефонували. Я поїхав на базу до Кончі-Засли, зібрав речі. І разом з Павлом Шкапенком прибули на армійський стадіон. Поговорили. І фактично з чистого аркуша, без спеціальної підготовки, зіграли матч проти «Карпат». Враження залишилося подвійне. Добре, що ми з Павлом забили всі м'ячі. Втім, забивати для мене не самоціль. Було прикро, що ЦСКА не обіграв львів'ян, які залишилися вдесятьох, а все завершилося нічиєю.

— Як вас прийняли в новому колективі?

— Приязно. Можливо, мені таланить, бо ніколи не виникало проблем із жодним колективом: ані в Тюмені, ані в Москві, ані в Києві. Схоже, так і в ЦСКА. Колектив молодий. А я після Лозинського і Безсонова — третій за віком (усміхається). До речі, з Володимиром Васильовичем Безсоновим працюватиму, як кажуть, до втрати пульсу. З Володимиром Федоровичем Лозинським також. Вони і майстри були знані, і тренерами стали помітними, а про їхні людські якості, либонь, не варто казати. З такими наставниками не може бути поганого колективу. Це на сто відсотків. Коли вже мова йде про тренерів, то до двох згаданих додам ще й Валерія Леонідовича Зуєва та Олега Петровича Базилевича. Це прекрасні фахівці і чудові люди.

— Вікторе, може, вам це і не дуже приємно слухати, але в першому ж матчі за армійців проявилися симптоми вашої давньої хвороби — дебати з арбітрами. За що сімферополець Василь Мельничук «нагородив» вас жовтою карткою...

— Я вів розмову не з арбітром, а з його асистентом. Коли рахунок не такий, як хотілося б, починаю переживати, хвилюватися. І як наслідок —розмови з суддями. Але повірте, картаю себе за таку нестриманість. Виправлятимусь. Це проблема ніколи не пізно. Хоча грубим гравцем я ніколи не був. І жовтих та червоних карток у мене було не так уже й багато. Як на мене, арбітри повинні карати тих, хто б'є ззаду, а не балакунів. І судити чесніше. Грати 90 хвилин, коли тебе весь час обнімають захисники (так було в матчі з «Металістом»), повірте, дуже важко. Хочеться, щоб усі матчі судили так, як зустрічі з участю київського «Динамо», — чесно і суворо..

— Ви вже зіграли кілька матчів у новому клубі. Яким вам видається ЦСКА? Які перспективи колективу? Чи зможе він гідно зіграти в Кубку кубків? Адже досвідчених гравців у вас не так уже й багато?

— І без мене зрозуміло, що Кубок кубків ми не виграємо. Треба зміцнювати склад. Особливо оборону. Гадаю, матимемо прекрасні уроки на європейському рівні. І головне: з усього треба робити правильні висновки. Я особисто викладатимуся сповна.

— Думаю, що «Корк Сіті» — не такий уже і страшний «звір»...

— Грати з усіма можна, і перемагати. Але і програти можемо будь-кому. Щоправда, маємо певний козир. Адже про нас мало хто знає. Втім, може бути і протилежна реакція — надмірне хвилювання наших гравців. Адже колектив молодий.

— Так-от, досвідчені виконавці — ви, Шкапенко, Цихмейструк — повинні піднести бойовий дух партнерів...

— Я не вважаю себе таким собі батьком у футболі. Але, звісно, старатимуся робити те, про що ви кажете. Хоча це навряд чи врятує. Коли починається мандраж, то жодні ліки не врятують. Тим більше тренер чи досвідчений гравець. Усе залежить від самонавіювання.

— Було оголошено, що вас і Шкапенка віддано «в солдати» до кінця першого кола чемпіонату-98/99. А вам як хотілося б?

— Я вже відповів частково на це запитання. Та не тільки від мене все залежатиме. Головне слово — за Григорієм Михайловичем Суркісом.

— Ви пройшли майже весь шлях незалежного футболу України. Якщо порівняти той рівень, коли все починалося, і тепер, то чи помітний якийсь прогрес?

— На жаль, як на мене, рівень упав. Адже є чимало клубів, які просто скніють, чіпляючись за місце у вищій лізі. Не вистачає коштів, матеріального забезпечення. Суцільне жебрацтво якесь. Он, погляньте-но, такий іменитий клуб, як «Чорноморець», і той пішов на дно. Якби нашому футболу п'ять-шість керівників і організаторів, як Григорій Суркіс, тоді мали б солідну лігу. А то — лише один клуб відповідає європейському рівню. Можливо, підтягується до бажаних зразків «Шахтар». Але це ще не те, чого хотілося б. У нас немає справжньої конкуренції за чільні місця, за золоті нагороди.

— Ви торкнулися однієї сторони медалі — організації справи, але є й інша — сама гра, футбол. Скажіть про нього...

— Тільки один колектив поки що прогресує. Ви вже здогадалися — київське «Динамо»...

Коли закінчили розмову, то подумав: слава Богу, що є в нашому футболі Леоненко, Шевченко, Ребров, Калитвинцев, Шовковський, Головко, Лужний. Без них було б сумно і нецікаво. Переконаний, що на цих майстрів із захопленням дивляться сотні тисяч хлоп'ячих очей. У лідерів вчаться. А це факт, гадаю, вселяє певний оптимізм.

На знімку: Віктор Леоненко вже не в динамівській, в армійській формі.

Фото Миколи БОЧКА.

За європейські кубки

Футбол. У кваліфікаційному раунді Ліги чемпіонів 12 серпня зустрінуться: «Динамо» (Україна) — «Спарта» (Чехія), «Літекс» (Болгарія) — «Спартак» (Росія), «Динамо» (Грузія) — «Атлетік» (Іспанія), «Інтер» (Італія) — «Сконто» (Латвія), ХІК (Фінляндія) — «Мец» (Франція), «Манчестер Юнайтед» (Англія) — ЛКС (Польща), «Штурм» (Австрія) — «Уйпешт» (Угорщина), «Стяуа» (Румунія) — «Панатінайкос» (Греція), «Марибор» (Словенія) — ПСВ (Нідерланди), «Русенборг» (Норвегія) — «Брюгге» (Бельгія), «Галатасарай» (Туреччина) — «Грассхоппер» (Швейцарія), «Селтік» (Шотландія) — «Кроація» (Хорватія), «Олімпіакос» (Греція) — «Анартосіс» (Кіпр), «Баварія» (Німеччина) — «Обилич» (Югославія), «Кошіце» (Словаччина) — «Брондбю» (Данія).

А вчора відбулося жеребкування Кубка УЄФА. Донецький «Шахтар» 11 серпня в Швейцарії зустрінеться з клубом «Цюрих».

Першість країни з футболу-98/99. Перша ліга

Календар ігор. Перше коло

1-й тур. 31 липня, п'ятниця. Чорноморець (Одеса) — Буковина (Чернівці), Металург (Нікополь) — Поділля (Хмельницький), Торпедо (Запоріжжя) — ФК Львів, Шахтар-2 (Донецьк) — Волинь (Луцьк), Динамо-2 (Київ) — Явір (Краснопілля), Десна (Чернігів) — Нафтовик (Охтирка), Сталь (Алчевськ) — Поліграфтехніка (Олександрія), Шахтар (Макіївка) — Кремінь (Кременчук), Нива (Вінниця) — ЦСКА-2 (Київ), Полісся (Житомир) — ФК Черкаси.

2-й тур. 3 серпня, понеділок. Чорноморець — Поділля, Металург — Буковина, Торпедо — Волинь, Шахтар-2 —ФК Львів, Динамо-2 — Нафтовик, Десна — Явір, Сталь — Кремінь, Шахтар — Поліграфтехніка, Нива — ФК Черкаси, Полісся — ЦСКА-2.

3-й тур. 9 серпня, неділя. Поділля — Буковина, ФК Львів — Чорноморець, Волинь — Металург, Явір — Торпедо, Нафтовик — Шахтар-2, Поліграфтехніка —Динамо-2, Кремінь — Десна, ЦСКА-2 — Сталь, ФК Черкаси — Шахтар, Полісся — Нива.

4-й тур. 12 серпня, середа. ФК Львів — Металург, Волинь — Чорноморець, Явір — Шахтар-2, Нафтовик —Торпедо, Поліграфтехніка — Десна, Кремінь — Динамо-2, ЦСКА-2 — Шахтар, ФК Черкаси — Сталь.

5-й тур. 18 серпня, вівторок. Чорноморець — Явір, Металург — Нафтовик, Торпедо — Поліграфтехніка, Шахтар-2 — Кремінь, Динамо-2 — ЦСКА-2, Десна — ФК Черкаси, Сталь — Полісся, Шахтар — Нива, Буковина — Волинь, Поділля — ФК Львів.

6-й тур. 21 серпня, п'ятниця. Чорноморець — Нафтовик, Металург — Явір, Торпедо — Кремінь, Шахтар-2 —Поліграфтехніка, Динамо-2 — ФК Черкаси, Десна — ЦСКА-2, Сталь — Нива, Шахтар — Полісся, Буковина — ФК Львів, Поділля — Волинь.

7-й тур. 28 серпня, п'ятниця. Поліграфтехніка —Чорноморець, Кремінь — Металург, ЦСКА-2 — Торпедо, ФК Черкаси — Шахтар-2, Полісся — Динамо-2, Нива — Десна, Шахтар — Сталь, Нафтовик — Буковина (відбудеться 14 листопада), Явір — Поділля (відбудеться 14 листопада), Волинь — ФК Львів.

8-й тур. 31 серпня, понеділок. Поліграфтехніка — Металург, Кремінь — Чорноморець, ЦСКА-2 — Шахтар-2, ФК Черкаси — Торпедо, Полісся — Десна, Нива — Динамо-2, Нафтовик — Поділля (17.11), Явір — Буковина (17.11).

9-й тур. 6 вересня, неділя. Чорноморець — ЦСКА-2, Металург — ФК Черкаси, Торпедо — Полісся, Шахтар-2 — Нива, Динамо-2 — Шахтар, Десна — Сталь, Буковина — Кремінь, Поділля — Поліграфтехніка, ФК Львів —Нафтовик, Волинь — Явір.

10-й тур, 9 вересня, середа. Чорноморець — ФК Черкаси, Металург — ЦСКА-2, Торпедо — Нива, Шахтар-2 — Полісся, Динамо-2 — Сталь, Десна — Шахтар, Буковина — Поліграфтехніка, Поділля — Кремінь, ФК Львів — Явір, Волинь — Нафтовик.

11-й тур. 14 вересня, понеділок. Полісся —Чорноморець, Нива — Металург, Шахтар — Торпедо, Сталь — Шахтар-2, Десна — Динамо-2, ФК Черкаси — Буковина, ЦСКА-2 — Поділля, Кремінь — ФК Львів, Поліграфтехніка — Волинь, Нафтовик — Явір.

12-й тур. 17 вересня, четвер. Полісся — Металург, Нива — Чорноморець, Шахтар — Шахтар-2, Сталь —Торпедо, ФК Черкаси — Поділля, ЦСКА-2 — Буковина, Кремінь — Волинь, Поліграфтехніка — ФК Львів.

13-й тур. 12 жовтня, понеділок. Чорноморець — Шахтар, Металург — Сталь, Торпедо — Десна, Шахтар-2 —Динамо-2, Буковина — Нива, Поділля — Полісся, ФК Львів — ФК Черкаси, Волинь — ЦСКА-2, Явір —Кремінь, Нафтовик — Поліграфтехніка.

14-й тур. 15 жовтня, четвер. Чорноморець — Сталь, Металург — Шахтар, Торпедо — Динамо-2, Шахтар-2 — Десна, Буковина — Полісся, Поділля — Нива, ФК Львів — ЦСКА-2, Волинь — ФК Черкаси, Явір —Поліграфтехніка, Нафтовик — Кремінь.

15-й тур. 20 жовтня, вівторок. Десна — Чорноморець, Динамо-2 — Металург, Шахтар-2 — Торпедо, Сталь —Буковина, Шахтар — Поділля, Нива — ФК Львів, Полісся —Волинь, ФК Черкаси — Явір, ЦСКА-2 — Нафтовик, Кремінь —Поліграфтехніка.

16-й тур. 23 жовтня, п'ятниця. Десна — Металург, Динамо-2 — Чорноморець, Сталь — Поділля, Шахтар —Буковина, Нива — Волинь, Полісся — ФК Львів, ФК Черкаси — Нафтовик, ЦСКА-2 — Явір.

17-й тур. 29 жовтня, четвер. Чорноморець — Шахтар-2, Металург — Торпедо, Буковина — Динамо-2, Поділля —Десна, ФК Львів — Сталь, Волинь — Шахтар, Явір —Нива, Нафтовик — Полісся, Поліграфтехніка — ФК Черкаси, Кремінь — ЦСКА-2.

18-тур. 1 листопада, неділя. Чорноморець — Торпедо, Металург — Шахтар-2, Буковина — Десна, Поділля —Динамо-2, ФК Львів — Шахтар, Волинь — Сталь, Явір — Полісся, Нафтовик — Нива, Поліграфтехніка — ЦСКА-2, Кремінь — ФК Черкаси.

19-й тур. 6 листопада, п'ятниця. Металург —Чорноморець, Торпедо — Буковина, Шахтар-2 — Поділля, Динамо-2 — ФК Львів, Десна — Волинь, Сталь — Явір, Шахтар — Нафтовик, Нива — Поліграфтехніка, Полісся — Кремінь, ФК Черкаси — ЦСКА-2.

20-й тур. 9 листопада, понеділок. Торпедо — Поділля, Шахтар-2 — Буковина, Динамо-2 — Волинь, Десна — ФК Львів, Сталь — Нафтовик, Шахтар — Явір, Нива —Кремінь, Полісся — Поліграфтехніка.

Інформація про третій випуск акцій ВАТ «Волинська приватизація»

I. Характеристика емітента

1. Повне найменування: відкрите акціонерне товариство «Волинська приватизація».

2. Місце знаходження ВАТ — Луцьк, вул. Залізнична, 9, тел. 2-71-15; факс 7-01-37. Дата заснування — 4 січня 1995р.

3. Предметом діяльності товариства є: проведення інвентаризації об'єктів приватизації; оцінка майна державних підприємств, що підлягають приватизації, згідно з чинними нормативними актами; визначення початкової вартості незавершеного будівництва, що підлягає приватизації; участь у розробці бізнес-планів; експертна оцінка та дооцінка об'єктів приватизації; послуги по розробці, реєстрації, впровадженні товарних знаків та торгових марок; інформаційні послуги по роботі з телекомунікаційними мережами; маркетингові послуги; послуги по розробці та впровадженню науковомістких технологій, програмного забезпечення ноу-хау; експертна оцінка нерухомості, промислових споруд, промислового обладнання, транспортних засобів, майнових прав, товарних знаків та торгових марок, авторських прав, ЦП; інвестування власних коштів у ЦП вітчизняних та іноземних емітентів; інвестиційна діяльність, тобто вкладення коштів в комплексні програми соціально-економічного розвитку окремих регіонів, підприємств, акціонерних товариств, банків, бірж, торгових домів тощо, участь в приватизації державної власності; операції з нерухомістю.

4. Відомості про статутний фонд:

Розмір статутного фонду за результатами попереднього випуску простих іменних акцій, сплачених повністю за номінальною вартістю 1 грн., становить 100000 грн.

5. Чисельність службовців станом на 1 квітня 1998 р. — 5 службовців.

6. Чисельність акціонерів станом на 1 квітня 1998 р. — 4574.

II. Можливі фактори ризику в діловій діяльності

Вагомих факторів ризику в діловій діяльності товариства немає. ВАТ «Волинська приватизація» в I кв.1998 р. спрацювало позитивно, характеризується відносною фінансовою стабільністю і фінансовою незалежністю підприємства від позичкових коштів. Тому загроза банкрутства чи можливості реорганізації емітента відсутня. Від іноземного капіталу діяльність товариства не залежить, відсутня залежність від коливання курсу іноземних валют при виконанні договорів із закордонними партнерами.

Керівництво ВАТ здійснюється на основі взаємного порозуміння між акціонерами та органами управління, тому у керівництві відсутня можливість конфлікту інтересів.

Чинники ризику пов'язані з такими факторами як:

— політична та економічна нестабільність;

— зміни в законодавстві України щодо оподаткування;

— затримування процесів приватизації та залучення іноземних інвестицій;

— стихійні лиха, обставини нездоланної сили.

III. Дані про випуск ЦП

1. Рішення про проведення третьої емісії прийняте на загальних зборах акціонерів ВАТ «Волинська приватизація» і оформлено протоколом № 2-98 від 30 березня 1998 року.

2. Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити підписку, — 100000 (сто тисяч) грн.

Метою використання фінансових ресурсів, залучених від емісії, є збільшення статутного фонду з подальшим інвестуванням у прибуткові галузі економіки. За результатами діяльності станом на 1.04.98 р. товариство має непокриті збитки в сумі 27,8 тис. грн., в тому числі непокриті збитки минулих років в сумі 24,4 тис. грн. Суми, залучені в результаті третього випуску акцій, не будуть використовуватись для покриття збитків. Кошти будуть інвестуватись у створення потужних автоматизованих програмних комплексів для збору і обробки інформації про діяльність, виробництво, фінансовий стан підприємств області, а також для створення цетралізованого інформаційного центру з метою проведення аналітичних досліджень.

3. Кількість акцій по типах і категоріях: прості іменні — 100000 акцій.

4. Форма випуску акцій — документарна.

5. Перелік засновників із зазначенням кількості акцій, якими вони володіють:

— ЗАТ «Волинська фондова компанія» — 4786 шт. простих іменних акцій на суму 4786 грн.

— ТОВ «Інсайт», яке було серед засновників ВАТ «Волинська приватизація», згідно з установчим договором про створення та діяльність товариства продало належні йому акції і вийшло зі складу засновників ВАТ «Волинська приватизація».

6. Номінальна вартість однієї акції — 1 грн.

7. Акції випускаються серії АВ-3, за порядковими номерами, починаючи з 100001 по 200000 включно.

8. Акції випускаються в документарній формі у формі сертифікатів акцій. Сертифікати акцій мають серію АВ-3 і номери, починаючи з 001, 002 тощо. При заміні сертифікатів акцій у зв'язку зі зміною прав власності на акції номери погашених сертифікатів не дублюються, при видачі нового сертифікату йому присвоюється номер, наступний по порядку.

9. Підписка проводиться за адресою: 263001, Волинська обл, Луцьк, вул. Ковельська, 1, і триватиме з 31 серпня 1998 року по 31 вересня 1998 року.

10. Запланований курс продажу акцій — за номінальною вартістю.

11. Зміни ринкової вартості акцій при другій емісії не передбачаються. На даний час ринкова вартість акцій першого і другого випуску становить в середньому 1,23 грн. за одну акцію.

12. Особи, які бажають придбати акції другого випуску, повинні передплатити не менш як 30 % їх вартості, після чого їм видається письмове зобов'язання продати їм заявлену ними кількість акцій протягом тридцяти днів після їх реєстрації в ДКЦПФР. Акції повинні бути повністю оплачені протягом року з моменту їх передплати.

13. Найменування банківської установи та розрахунковий рахунок, на який потрібно вносити оплату за акції: р/р 2600401390600 в АКБ «Волиньторгінвестбанк», МФО 303462.

14. Емітент не користується послугами торговця ЦП.

15. У разі відмови в підписці на акції особам, які передплатили акції, повертаються внесені ними кошти протягом 30 днів з моменту закінчення переплати.

16. В разі перевищення рівня передплати буде проводитись відмова в передплаті на акції згідно з переліком передплатників з кінця переліку шляхом повернення внесених коштів протягом 30 днів з моменту закінчення передплати.

17. Акції дають право їх власнику на участь в управлінні товариством шляхом голосування на загальних зборах товариства за принципом: одна акція —один голос та на участь в розподілі прибутків шляхом отримання дивідендів. Акції також дають право на отримання частини майна при ліквідації товариства. Акціонери мають інші права, передбачені чинним законодавством України.

18. Особи, які підписались на акції третього випуску, мають право брати участь в голосуванні при затвердженні результатів підписки на акції третього випуску.

19. Розмір дивідендів по акціях, дата початку їх виплати оголошується правлінням на підставі рішення загальних зборів акціонерів про виплату дивидендів, за підсумками календарного року з чистого прибутку товариства. Дивіденди виплачуватимуться акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій. Виплата дивідендів здійснюється один раз на рік протягом місяця, через 10 днів після проведення загальних зборів акціонерів і в розмірі, визначеному загальними зборами, за адресою: Волинська обл., Луцьк, вул. Ковельська, 1.

IV. Результати попередніх випусків акцій

В результаті першої емісії акцій ВАТ «Волинська приватизація» випущено 75200 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 грн. кожна на загальну суму 75200 грн. Випуск акцій зареєстровано Міністерством фінансів України (свідоцтво про реєстрацію випуску ЦП від 12 січня 1995 р. Реєстраційний № 11/1/95).

Всі акції продані за номінальною вартістю і є повністю оплаченими, в результаті чого сформований статутний фонд в розмірі 75200 грн.

В результаті другого випуску акцій ВАТ «Волинська приватизація» випущено 24800 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 грн. кожна на загальну суму 24800 грн. Випуск акцій зареєстровано Міністерством фінансів України (свідоцтво про реєстрацію випуску ЦП від 27 березня 1996 р. Реєстраційний № 171/1/96). Всі акції були продані за номінальною вартістю, повністю сплачені. В результаті першого і другого випуску був сформований статутний фонд у розмірі 100000 грн.

V. Члени виконавчого органу ВАТ «Волинська приватизація» не володіють акціями товариства. Осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5 %:

АТ ІК «Атланта» — 5 %.

ТОВ «Волинь Приват» — 27,15 %.

VI. Відомості про реєстратора

Ведення реєстра акціонерів покладено на дирекцію АК АПБ «Україна» по Волинській області (ліцензія від 8.11.97 р. № 111-Р), про що укладено договір № 2 від 17.10.96 р.

Избирательная кампания в мэры Одессы начинается в Оксфорде

Первым зарегистрированным претендентом на должность одесского городского головы стал ректор Одесского института управления и менеджмента В. Г. Небабин.

Тема докторской диссертации первого претендента звучит более чем актуально — и для него лично, и для предстоящих одесситам событий: «Управление в условиях противодействия». Это строго научный труд, выводы которого применимы, однако, в самых разных практических областях: от систем управления до руководства группами людей, городом, регионом и т. д. Что ж, у претендента на пост городского головы будет прекрасная возможность доказать эффективность своих идей: чего-чего, а противодействий у полковника запаса, профессора, доктора технических наук, академика Международной кадровой академии, автора 25 изобретений и более 100 научных работ в нынешней избирательной кампании будет более чем достаточно.

Тем, кто заинтересовался личностью первого кандидата в мэры, можно посоветовать обратиться к справочнику «Кто есть кто в Украине», а также к информационно-справочным системам «Интернет», где имя В. Г. Небабина встречается довольно часто. Надо отметить, что избирательную кампанию претендент начал самым нестандартным образом: сразу же после регистрации отправился в служебную командировку в Оксфорд.

После поездки в Англию для изучения там опыта образовательной деятельности в Лондонском международном университете (ЛМУ) имени Шиллера достигнуто соглашение о возможности получения образования студентами Одесского института управления и менеджмента по учебным программам ЛМУ и получения соответствующего английского диплома, позволяющего трудоустраиваться за границей. Привезено большое количество самых современных книг по менеджменту, да и сам ОИУМ издал в этом году около двадцати учебных пособий. Академик является автором учебного пособия «Системы технологий, экономические и экологические основы систем технологического развития», которое рекомендовано МГУ имени М. В. Ломоносова в качестве учебного пособия для студентов вузов СНГ, оно выдержало уже три издания. Для чтения лекций по этой дисциплине академик Небабин приглашен в Лондон.

Кандидатуру мэра поддержал в своем обращении к избирателям О. Т. Самчишин — президент Украинской ассоциации потребителей, член международной правозащитной организации «Consumer International».

Відкрите акціонерне товариство «Харківський м'ясокомбінат»

повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 15 вересня 1998 року за адресою: м. Харків, пр. Гагаріна, 100, актовий зал.

Порядок денний:

1. Затвердження змін до статуту товариства згідно з Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про господарські товариства».
2. Про передачу частини повноважень загальних зборів правлінню ВАТ.
3. Затвердження реєстратора ВАТ та умов угоди з ним.

Реєстрація учасників з 11.00 до 14.00.

Початок зборів о 15.00.

Учасники зборів повинні мати паспорт і доручення від акціонерів, які не зможуть бути присутні на зборах.

Правління ВАТ.

Вниманию акционеров ОАО «Запорожский комбинат строительных материалов»:

Правление сообщает, что первое собрание акционеров состоится 18 сентября 1998 года в 10 часов по адресу: Запорожье, ул. Северное шоссе, 69, в Красном уголке завода.

Повестка дня:

1. Отчет руководящих органов ОАО о финансово-хозяйственной деятельности за время существования общества:

а/ отчет правления,

б/ отчет наблюдательного совета,

в/ отчет ревизионной комиссии.

2. Утверждение новой редакции устава общества.
3. Утверждение внутренних нормативных документов (положение о наблюдательном совете, положение о правлении, положение о ривизионной комиссии).
4. Выборы органов управления общества.
5. Утверждение контракта с председателем правления.
6. Утверждение форм выпуска акций.

Регистрация участников собрания проводится 18 сентября 1998 года с 8.00 до 9.30.

При себе иметь выписку из банковского реестра и документ, подтверждающий личность.

Справки по телефону 2-93-17, факс (06122) 2-9317.

Правление.

Шановні акціонери АТВТ Київський м'ясокомбінат!

14 липня 1998 року в газеті «Голос України» було надруковано повідомлення ініціативної групи про скликання 11 серпня 1998 року позачергових зборів акціонерів АТВТ Київський м'ясокомбінат.

Ці збори скликаються з порушенням чинного законодавства України.

Правління АТВТ Київський м'ясокомбінат повідомляє, що збори дійсно відбудуться 11 серпня 1998 року за адресою: м. Київ, вул. Зрошувальна, 5, актовий зал м'ясокомбінату.

На порядок денний будуть винесені питання:

1. Шляхи виведення підприємства із кризи.
2. Зміни й доповнення до статуту АТВТ Київський м'ясокомбінат.

Початок зборів о 12 годині.

Реєстрація акціонерів та уповноважених проводитиметься за вказаною адресою 9 і 10 серпня 1998 року з 9 до 17 години, 11 серпня — з 7.00 до 11.00.

Правління АТВТ Київський м'ясокомбінат.

Спільне україно-ірландське підприємство «Рогань Ван Пур» у формі акціонерного товариства закритого типу, місцезнаходженням якого є: м. Київ, вул. Донця, 29, ідентифікаційний код 22718867, повідомляє про зміну назви на — закрите акціонерне товариство «Орлан-Беверіджиз»

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, бул. Пушкина, 34) возбудил дело № 15/31Б о банкротстве частного предприятия «РАЙВЕЛ» (338039, г. Горловка Донецкой обл., ул. Курченко, 14/45, р/счет 26006192028001 в ГФ КБ «Приватбанк», МФО 335515, код ОКПО 24064128.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Василь БАБУХ, «Голос України»

ЗМІЇ НАД БАРАКАМИ

НЕЩОДАВНО в Чернівцях з'явився ще один обеліск жертвам Сталінського терору. Він пошановує пам'ять конкретних в'язнів сумління, котрі влітку 1953 року, не витримавши жорстоких табірних умов, організували масове повстання, яке увійшло в історію під назвою Норильського.

Чому саме в Чернівцях? Справа в тому, що тут, зокрема в Садгірському районі міста, живе група учасників тієї кривавої події, а серед них і один з організаторів спротиву Кость Король. Саме вони, українські патріоти, що свого часу боролися за незалежність в оунівському підпіллі і поплатилися за це свободою, тепер спорудили пам'ятник.

Та не лише обеліск на свої скромні заощадження звели репресовані буковинці. Вони провели в Чернівцях велику наукову конференцію, приурочену цій події. Кость Король видав книгу спогадів про перипетії цього повстання. Це фактично перша серйозна праця, в якій детально розповідається про найбільший тюремний бунт в одній із найстрашніших катівень ГУЛАГу.

На території Норильського табору вже стоїть пам'ятник. Щоправда, він пошановує японського генерала, який перебував тут в ув'язненні й помер, не витримавши знущань. Пам'ятний хрест поставили й колишні литовські політкаторжани. Україна поки що не увічнила загиблих співвітчизників. Але буковинські норлагівці поклялися, що такий пам'ятник там обов'язково стоятиме.

У своїй книзі чернівчанин Кость Король констатує: Норильський табір, що входив до ГУЛАГу, був однією з найбільших його тюрем, де одночасно утримувалися під вартою близько 100 тисяч в'язнів. Щодня не витримували тортур і прощалися з життям 70—90 чоловік.

Свого часу один з начальників цієї катівні вніс цинічну «рацпропозицію» — шити тюремні роби для в'язнів з білими рукавами. Це для того, щоб конвоїри могли далеко бачити «зеків» і прицільно стріляти по них під час втечі.

У Норлазі утримувалося багато політв'язнів — переважно з числа вояків Української повстанської армії та «лісових братів» з Прибалтики.

1949 року оунівці створили тут свій підпільний осередок, в якому налічувалося понад 200 осіб. До нього входив і вже згадуваний Кость Король, який став пізніше одним з ініціаторів Норильського повстання.

Після смерті Сталіна оунівське підпілля почало діяти сміливіше, закликаючи в'язнів до непокори.

4 червня 1953 року тюремне керівництво вирішило провести «виховну годину» для найбунтівливіших. Їх ізолювали в окремому відсіку й почали жорстоко катувати, а декого розстріляли. Але каторжани заступилися за своїх товаришів по нещастю. У відповідь начальник охорони наказав застосувати зброю. Шестеро в'язнів упали під кулями...

Але одному з підпільників вдалося захопити заручником начальника Норильського управління НКВС генерала Семенова. І той під тиском обставин розпорядився припинити вогонь.

Тим часом повсталі забарикадувалися й почали створювати бойові курені для самооборони. Їхньою зброєю були кілки та каміння. Під контроль в'язнів потрапив тюремний радіовузол, тож вони передавали жителям Норильська відомості про своє становище й вимоги до уряду.

У книзі Кость Король наводить ще й такий факт: з ініціативи політкаторжанина Бориса Запаренка було виготовлено великого повітряного змія, з допомогою якого на зону та за табірну огорожу розкидали листівки з відозвами бунтівників такого змісту: «Громадяни Норильська! Нас виморюють голодом і розстрілюють. Просимо повідомити про це уряд! Допоможіть нам!!!»

Охорона стріляла по зміях з автоматів і кулеметів. Їх намагалися знищити навіть з допомогою літака. Але цьому заважали електроопори.

З повсталими намагалося вести переговори табірне керівництво. Однак бунтівники вимагали, щоб до них прибула урядова комісія.

Уночі з 3 на 4 серпня в'язням було оголошено ультиматум — протягом години вийти зі сховку і здатися. Проте вони не підкорилися. Тоді на них пішли приступом вишколені автоматники. Понад 200 чоловік одразу лягло під шаленим вогнем. Керівники акції непокори одержали додатковий строк, серед них і чернівчанин Кость Король.

Однак відлуння про цю подію докотилося й до інших таборів. Того ж таки року повстали каторжани Воркутлагу, роком пізніше збунтувалися в'язні Кінгірської тюрми. Це змусило пізніше кремлівську верхівку розпочати ліквідацію гулагівської системи.

...Із затиснутими кулаками стояли під час недавньої наукової конференції в Чернівцях ті, кому пощастило вижити після Норильського повстання. Були і гості з Прибалтики, Білорусі, Польщі, Росії. Рефреном звучали їхні слова, мовлені під час відкриття пам'ятника жертвам кривавої трагедії: «Це не повинно повторитися. Ні — тоталітаризму!»

Чернівці.

Григорій КОЛІСНИК, письменник

Тайна вечеря

Що зосталося за кадром!

ПОПІДВІКОННЮ майнула тінь. За мить з'явився на порозі друг... Вийшли надвір. Стояв вишневий легковик. За кермом сидів двоюрідний брат друга на прізвище Пишник. Я ще морочився з причіпним ременем, як грюкнули задні дверці, й машина рушила.

Ірина Вільде чекала нас на дачі. Потрібно було добратися в Дору, що під Яремчею. Туди зі Львова кілька годин швидкої їзди.

Мої приятелі знали про підписку щодо невиїзду, яку я написав кілька тижнів тому на вимогу компетентних, чи то пак — каральних органів. Тому якийсь час у машині панувала напружена тиша. Ніби зважували, чи варт ризикувати... А новеньке авто невпинно поглинало, поглинало дорогу.

Поволі стишився, зостався позаду Львів. Попереду — безмежний простір, жаданий, мов воля після тюрми. Попереду стелилася дорога у несподіване щастя. Щастя, яке мені подарувала Ірина Вільде, запитавши якось-то: «Грицьку, ти думаєш по-руськи! Ні? Тоді скажи, як буде... ну, маленька річечка, пульсуюче джерельце, не джерело, а те, що від нього?» Що не називав, не годилося. Врешті, письменниця покивала головою, перш ніж сказати: «Ти не був у Карпатах! Ти не знаєш, бо це не... Тічок! Їдь. Поглянь. І потім інакше не скажеш!» Ірина Вільде подарувала мені Карпати. Мабуть, згадка про це поклала на мої губи тінь усмішки, бо той, хто ревно трудився за кермом машини, Володимир Пишник, дзенькнув коротким радісним сміхом.

Їхало троє таких пишників, із спільного віку котрих годі було набрати років, потрібних для того, що дав Бог людині. Дотепер, ідучи по днях, вони ділили танці та іподром, сади і ліс, радість од того, що бували разом. І раптом один з них потрапив у халепу! У біду! Якщо з цілого його єства наче віхтем зітерли золотистий одсвіт, пилок утіхи від життя й перемог, — на той час у нього вже було п'ять книг. І ось арешт. Кілька діб в

узилищі попереднього слідства, того, що у Львові, на вулиці Миру.

А тепер дорога кликала-звала їх уперед, у Карпати.

«Зупинись!» — попросив я Володю. Вийшов з машини, по коліно забрів у траву... Через хвилин десять-п'ятнадцять повернувся.

— Усе гаразд? — поцікавився Пишник. — Тоді уперед, братку, — і, натиснувши на газ, несподівано заспівав:

«Ой, у лузі червона калина
похилилася,
Чогось наша славна Україна
зажурилася...»

Поклав багаття й роздмухав велике полум'я, яке одразу почало лизати серце того, кого везли во спасіння на Дору. Себто мене. Слова ті я знав — навіть вийшов друком мій роман, в якому прискіпливий цензор не догледів чотири рядки з цієї пісні. А ось чути — не чув. Ніколи. А коли мене якось запросили на іменини у студентський гуртожиток, скориставшися з того, що за столом не один і не два голосисті, попросив заспівати «Червону калину»... Пісня спалахнула гучним вогнем, який, з усього виходило, вихором пронісся з Майорівки аж на вулицю Дзержинського, де було львівське КДБ. І про це вже наступного дня там знали...

Під'їхали до мосту через Дністер. Щоб загасити пекоту, вказав кудись по берегу: «Там горів прив'язаний Бульба!». Ото вже справді: із вогню і та в полум'я! Машина якось раптово стишила біг. Оглянувся — двоє у формі міліції. Просто нечутно підійшли до нас. Той, котрий був з жезлом, заглянув у машину і сказав: «Міст потребує ремонту. Обережно!» — і змахнув палицею, пропускаючи уперед.

Уже десь там, за Делятином, сутінки вийшли їм навперейми, і хлопці спершу проскочили потрібний дім на горі.

— Тічок! — Раптом скрикнув я. — Так ось ти який... — Втішився, наче вже бачив ту, до котрої, попри усе, їхав.

Вдивляючись у заднє скло, шофер погнав машину назад, туди, де була хвіртка. Звідти стежечка вела повз яблуні, що ломилися від плодів, до великого дерев'яного будинку на горі. У вікні світилося. Вони іще сумнівалися, тут — не тут, коли підійшла гуцулка з відром: або збирала падалиці, або підривала бульбу... «Так, так!» — і повела рукою у бік світла у вікні.

Я ще тільки ступив на землю, як друг пересів на переднє сидіння й грюкнув дверцятами. «Ми скоро. Ми тільки до пана... у крамницю!» Пишники чкурнули на Яремчу.

Давно колись, відчувши, що самотужки не зможу подолати опору видавців, почав ретельно зважувати: до кого з письменників мені ліпше звернутися? Іще жив Михайло Яцків, знаменитий європейський прозаїк. Петро Козланюк. Володимир Гжицький. Інші... Однак вирішив, що можу довірити свою судьбу тільки Ірині Вільде.

Зателефонував. Попросив дозволити зайти. Один раз прийшовши, ходив і ходив. А це значило, що відома письменниця читала й читала. Навчала мене не тільки мови, не лишень майстерності. «Грицьку, ти думаєш, що ми тут у 33-му не знали, що діялося там, у вас? Не чули про голод?!» І ось уже на сторінках мого нового роману акторська трупа їздить по селах, даючи виставу... «Останнє жито забираєш, цареві своєму чи кому? Скажи, ну що ми їсти маєм із діточками всю зиму?!» У слушну годину Ірина Вільде покликала до себе Олександра Івановича Белова, колишнього директора видавництва «Каменяр». У потрібну мить написала рекомендацію на вступ до Спілки письменників України. Прийняли. Поставивши проти мого літературного імені — Львів. Добродії повезли до Києва протест. Мовляв, ми його не рекомендували... Тодішній керівник СП Олесь Гончар наказав подати йому справу. І відповів: «То що, Ірина Вільде — не Львів?» І перейшов до наступної справи.

Ось до кого я маю увійти. Ірина Вільде вдивляється. Я справді дуже схуд. На душі в мене ще менше спокою, аніж звично... «Що сталося?» Вислухавши, перепитала, що інкримінують — політичне? Ні? Всміхнулася... Мовляв, минеться. Знизу, чути було, надходять голоси молодих людей.

— Моя невістка з Тернополя! — познайомила їх Ірина Дмитрівна.

— І мої брати. Лемки, — відрекомендував я хлопців, що повернулися з Яремчі.

Ірина Вільде, згадавши про те, що вона господиня, відлучилася на хвилину, щоб розпорядитися про вечерю. На кухні у три руки чистили картоплю, кришили огірки та цибулю. Вона повернулася. Підсіла... «Як... там?» — «Я неодноразово дивився з-за грат на вікна людських осель. Ви уявляєте, як людям постійно дивитися на тюрму?!» Вона довго не зводила з мене очей, сльоза залила очі. Щоб повернути зір, здійняла окуляри, мовивши при цьому: «Вони не бачать нічого!»

За пізньою вечерею наче і не говорили нічого такого, але для мене то і був верховний суд. На зворотній дорозі брати часто мінялися за кермом. Підвозили до Львова якусь молодичку... Колісні радісно сокотали, а я спав, спав за всі ті дні. І прокинувся тільки тоді, коли мене розбудив друг: машина стояла під вікнами батьківської хати.

Народний календар

Серпень втоми не знає

1 СЕРПНЯ — Мокрини. За цим днем прогнозували, яка буде осінь. Якщо падав дощ, то на рясний урожай жита наступного року, але літо мало бути дощове.

2 СЕРПНЯ — Іллі. Вважається покровителем грому та блискавок. Зачувши грім, люди вірили, що це «Ілля їде небом на золотій колісниці». Цього дня намагалися не працювати, боячись гніву Іллі.

4 СЕРПНЯ — Марії Магдалини. Її вважають заступницею від холери.

6 СЕРПНЯ — Бориса і Гліба. Осінній Борис і Гліб (є і весняний — 15 травня) завершував дозрівання всіх хлібів, починався період найбільшого збирання грибів.

7 СЕРПНЯ — Ганни. За цим днем завбачували зиму. Яка погода, до обіду — така зима до грудня, а яка по обіді — така після грудня. Якщо ранок холодний, то і зима буде сувора.

Прикмети серпня:

- Відсиріло з обіду — засохле сіно — збереться на дощ.
- Горобці літають зграйками — на суху і ясну погоду.
- Стерня, ламаючись, тріщить — на дощ.
- Парує туман над лісом — час іти по гриби.
- Якщо під час сходу сонця парка духота — під вечір збереться на дощ.

Тест

Скажи, як тебе звати...

Гадають, нібито про характер людини розповідають і його ініціали. Якщо вірити дослідженням на цю тему, то літери означають: А — сила і влада; Б — здатність до великих почуттів; В — непостійність, відсутність систематичності; Г — таємничість; Д —комунікабельність, вміння притягувати людей; Е —пошук психологічної рівноваги; Є — вміння мобілізуватися; Ж — неневність; З — схильність до сумнівів, матеріальні труднощі; І — вразливість, напруження; К — великі запити і нервозність у їх досягненні; Л — дріб'язковість, логіка, велика винахідливість; М — працелюбність і педантичність; Н — велика енергія і творчі амбіції; О — велика емоційність; П — скромність, дистанція, але й самотність; Р — постійне напруження, сильна емоційність; С — часті депресії, пригніченість, нервозність; Т — нескінченні пошуки, гонитва за ідеалом; У — переляк, інтуїція; Ф — ніжність, Х — сексуальні проблеми; Ц — схильність до зовнішнього прояву внутрішніх переживань; Ч — вірність; Ш — ревність, безкомпромісність; Щ — мстивість, розвинуті інтелектуальні здібності; Ю — великі амбіції, відсутність систематичності; Я — інтелігентність, творчі здібності.

Астрологічний прогноз

на 3 — 9 серпня

ОВЕН. Захочете комфорту вдома, бо це впливає на настрій і самопочуття. Якщо підете у відпустку, то нікуди не поїдете далі дому або дачі. Нині чудовий час для зайнять ремонтом і облаштування квартири.

ТЕЛЕЦЬ. Залишитеся задоволені тим, як складатимуться стосунки з родичами або сусідами і які документи та звістки одержите. Поїздки й зустрічі будуть корисні. Вам приємно бути в центрі уваги і в курсі всіх подій. Аби досягти бажаного; у суботу треба піти на компроміс.

БЛИЗНЯТА. Із задоволенням присвятите тиждень особистим питанням. Ви будете занепокоєні тим, щоб привернути увагу протилежної статі. Тому займетеся своєю зовнішністю. Можете одержати подарунок за свою працю. Але в четвер і суботу не слід купувати дорогих речей і займатися нерухомістю. Стримуйте емоції.

РАК. Вам приділять увагу. Матимете бажання побути у спокої і турботі. З цієї причини вибиратимете місце відпочинку. Маєте стримувати свої емоції. У четвер вам пощастить, завдяки симпатіям протилежної статі, у понеділок і вівторок — завдяки щасливому випадку.

ЛЕВ. Вас порадує приємна подія в особистому житті та мила пригода. Якщо раніше сумували, то тепер про це забудете. У четвер не драматизуйте відносин. Субота — програшний день. Цей тиждень можна присвятити творчій роботі.

ДІВА. Матимете дуже гарний тиждень — хоч би як інші не намагалися його зіпсувати. У четвер можете отримати приємний подарунок. Ваші надії достатньою мірою виправдаються завдяки друзям протилежної статі. Дехто зі знайомих стане добрим другом чи помічником. Ви опинитеся у веселому товаристві чи на святі.

ТЕРЕЗИ. Ви матимете підтримку людей старшого віку чи тих, хто має високе становище. Дуже добре, якщо ваш начальник протилежної статі. Ваш успіх грунтується на правильно обраній тактиці. Цей тиждень важливий для вашого статусу.

СКОРПІОН. Ви знайдете своє місце під сонцем, хоча весь час здаватиметься, що можливий кращий варіант. Вам буде добре це й тому, що зможете знайти спільну мову і спільну справу з різними людьми. В особистих справах можуть допомогти родичі чоловіка (дружини). Шлюб, узятий у четвер, буде щасливий.

СТРІЛЕЦЬ. Ваше особисте життя налагодиться, а фінансове врегулюється. У чоловіка (дружини) поліпшиться стан здоров'я. Цього і наступного тижня ви вміло уникатимете неприємностей. Одержите щось в подарунок.

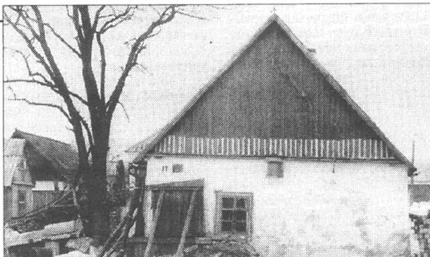
КОЗЕРІГ. Ви в хорошому розумінні залежатимете від інших людей, особливо від їхніх симпатій до вас. Із проханнями звертайтеся до осіб протилежної статі. Можете завоювати довіру й повагу в інших колах, можете відновити втрачені стосунки. У четвер судова справа завершиться на вашу користь.

ВОДОЛІЙ. Ви не зіткнетеся із серйозними труднощами, не дуже напружуватиметеся. Ви навіть матимете насолоду від праці або знайдете чудових помічників. У суботу можете припуститися помилки у спілкуванні.

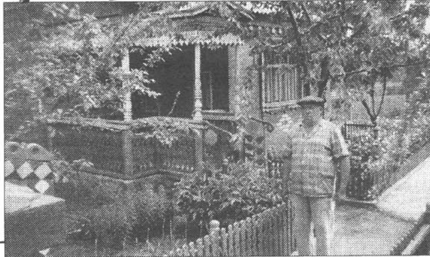
РИБИ. Тиждень буде насичений любовними, дружніми і просто приємними зустрічами. Будьте оптимістичні. Вас тішитимуть багато речей. Ви легко задовольните свої бажання. Цей тиждень найбільше підходить для початку відпустки. Розумно витрачайте свої сили.

А я роблю так

Будинок звів, дерева посадив...

Рідко де можна побачити такий оригінальний красень-будинок з чудернацьким рельєфом на хвіртці, майстерно вирізаним з деревини парканом. Очевидно, не один день просидів господар будинку за такою нелегкою справою. Складається враження, ніби оселя ця збудована вже давно. Та цю думку довелося відкинути після розмови з 73-річним господарем Василем Олексійовичем Власенком. Він розповів, що зводив будинок 10 років.

— Не треба боятися труднощів, — каже майстер. — Слід себе перебороти, адже ніхто нічого не зробить за вас. Прикро мені за сьогоднішню молодь, яка сподівається на доброго дядька.

Побільше б таких майстрів, а там, дивись, й життя покращало б.

О. ТИМКОВ.

Нововоронцівка Херсонської області.

На знімках: що було і що є.

Каблучка на пальці — то кохання в серці...

Цікаво, звідки до нас прийшла традиція дарувати каблучки коханим і носити їх на безіменному пальці?

Стефанія **КОЛОДІЙЧУК.**

Івано-Франківськ.

Запитання по суті

Зв'язок каблучки зі шлюбом дуже давній. Ще з єгипетської міфології відомо, що до того, як почали карбувати золоті монети, багатії зберігали золото у вигляді кілець. Вступаючи у шлюб, єгиптянин надівав одне з таких кілець на палець дружини. Це означало, що вона стає господинею усіх його багатств. Надівалася каблучка на безіменний палець, бо вважалося, що вена від цього пальця йде просто до серця.

КРОСВОРД

По горизонталі: 4. Найвищий законодавчий орган країни. 5. Жартун, життєрадісна людина. 10. Колишній футболіст київського «Динамо». 13. Козак з народних картин. 14. Персонаж роману О. Гончара «Людина і зброя». 15. Бог гостинності у наддніпрянських праукраїнців. 16. Цариця амазонок. 18. Відомий у недалекому минулому юний італійський співак. 19. Господар, чиї стайні чистив Геракл. 20. Риба. 23. «Покойовий дворянин» польського короля, а потім полковник у Хмельницького, герой народної пісні. 24. Кущ, має лікувальні властивості.

По вертикалі: 1. Автор роману «Війна з саламандрами». 2. Муза епічної поезії та науки. 3. Отруйне дерево. 6. Відома правозахисниця з Умані, яка багато років відбула в радянських концтаборах. 7. Один із семи пагорбів, на яких був розташований Стародавній Рим. 8. Видатний український вчений, один із фундаторів Національної академії наук України. 9. Річка із «тканою» назвою. 17. Відомий у минулому український театр. 21. «Озброєний» жук. 22. Засіб впливу на людей недалекоглядного керівника.

Відповіді до кросворда, надрукованого 25 липня

По горизонталі: 1. Божич. 5. Остап. 8. Актор. 9. Божий. 10. Гірка. 11. Карма. 12. Ліана. 15. Наска. 18. Самохвальство. 19. Базар. 22. Айдар. 25. Унтер. 26. Багач. 27. Гомер. 28. Крило. 29. Ринда. 30. Неарх.

По вертикалі: 1. Бобул. 2. Жижка. 3. Чайка. 4. Старозавітний. 5. Орган. 6. Тирас. 7. «Плаха». 13. Ітака. 14. Ніоба. 16. Аксай. 17. Ковка. 19. Бабур. 20. Загін. 21. Ручка. 22. Аргон. 23. Дамка. 24. Реріх.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс—224-72-54;
ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс—449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197235.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311146.

1 2 3 4 5 6 7 ° 0